

ऊस शेतकऱ्यांचे आंदोलन पेटले

बेळगाव : बेळगाव आणि बागलकोटसह उत्तर कर्नाटकात ऊस दरासाठी शेतकऱ्यांनी पुकारलेले आंदोलन आज आठव्या दिवशीही सुरूच आहे. मुख्यमंत्री सिद्धरामय्या यांनी मदतीसाठी केंद्र सरकारचा दरवाजा खटखटावला असून, शुक्रवारी सायंकाळी बेळगावमध्ये या आंदोलनाला हिंसक वळण लागले. बेळगावजवळील हत्तरगी टोलनाक्यावर संतप्त शेतकऱ्यांकडून दगडफेक करण्यात आली आहे. ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांच्या आंदोलनाची धग थेट राजधानी बंगळुरूपर्यंत पोहोचली आहे. प्रति टन ३,५०० रुपये दराच्या मागणीवर शेतकरी ठाम आहेत, तर कारखानदारांनी देऊ केलेला ३,२०० रुपयांचा दर त्यांनी धुडकावून लावला आहे. यामुळे संघर्ष उफाळून आला आहे.

वेधक

‘धनंजय मुंडेंकडून हत्येचा कट’

बीड : हत्येचा कट उघडकीस आल्यानंतर मनोज जरांगे-पाटील यांनी शुक्रवारी सकाळी पत्रकार परिषद घेतली. यात त्यांनी आपल्या हत्येसाठी अडीच कोटी रुपयांची सुगरी देण्यात आली होती आणि यात त्यांनी थेट धनंजय मुंडे यांचे नाव घेतले. यामुळे खळबळ उडाली आहे. जरांगे म्हणाले की, बीडचा कांचन नावाचा माणूस असून, तो धनंजय मुंडेचा पीए की कार्यकर्ता आहे. हे षड्यंत्र धनंजय मुंडे यांचे असून, पीए आरोपीना घेऊन परळीला गेले. कांचन आणि मुंडेंमध्ये २० मिनिटे चर्चा झाली. मला मारण्यासाठी अडीच कोटींची डील झाली. आम्ही त्याला ठोकतो बोलल्यावर मुंडेनी त्यांची जुनी गाडी देण्याचे आश्वासन दिले, असा दावा जरांगेंनी केला. खून करून राजकारणात माणूस मोठा होत नाही. हा प्रकर गंभीर असून, सर्वांनी हुशार होणे गरजेचे आहे, असेही जरांगे पुढे म्हणाले.

करोडोंची फसवणूक; गुन्हा दाखल

पुणे : पुणे शहराला विधेचं मोहेरघर अस म्हटलं जातं. परंतु, पुणे शहरात गेल्या काही दिवसांपासून सायबर गुन्हे तसंच भोंदू बाबांकडून होणाऱ्या फसवणुकीच्या गुन्ह्यात वाढ होत आहे. दरम्यान, दोन दिवसांपूर्वी पुण्यात एक धक्कादायक घटना समोर आली होती. शंकर महाराज अंगात येतात, असं भासवून दिपक जनार्दन खडके, वेदिका पंढरपूरकर व कुणाल पंढरपूरकर यांनी पुण्यातील डोळस या कुटुंबाची १४ कोटी रुपयांची फसवणूक करण्यात आली आहे. याप्रकरणी पुणे पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला असून, तीन जणांना नाशिक येथून ताब्यात घेतलं आहे, अशी माहिती पुणे पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार यांनी दिली.

अन्यथा रस्त्यावर

उत्तर : कडू

पुणे : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी ३० जून २०२६ पर्यंत शेतकऱ्यांची कर्जमाफी करू, असे आश्वासन दिल्याने आम्ही आंदोलन स्थगित केले. सरकारने शेतकऱ्यांना दिलेले आश्वासन पूर्ण न केल्यास एक जुलैपासून रेल्वे रोको आंदोलन करून राज्यात एकही रेल्वे धावू दिली जाणार नाही, असा इशारा माजी मंत्री आणि प्रहार संघटनेचे नेते बच्चू कडू यांनी दिला. शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीसाठी नागपूर येथे आंदोलन उभारल्याबद्दल विविध संघटनांतर्फे पुणे श्रमिक पत्रकार संघाच्या सभागृहात बच्चू कडू यांच्यासह शेतकरी नेत्यांचा सत्कार करण्यात आला. यावेळी बच्चू कडू बोलत होते.

भटक्या कुत्र्यांना तात्काळ हटवा

सर्वोच्च न्यायालयाचा महत्त्वपूर्ण आदेश

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

शैक्षणिक संस्था, बस-रेल्वे स्थानके आणि क्रीडा संकुलांच्या आसपास फिरणाऱ्या भटक्या कुत्र्यांना त्वरित हटवून त्यांना आश्रयस्थानात हलवावे, असे आदेश सर्वोच्च न्यायालयाने सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांना दिले आहेत. तसेच, सर्व शाळा, महाविद्यालये, रुग्णालये आणि शासकीय संस्था योग्यरित्या कुपणबंद आहेत का ? हे तपासण्याचे आदेशही न्यायालयाने जिल्हाधिकाऱ्यांना दिले आहेत. न्यायमूर्ती विक्रम नाथ, संदीप मेहता आणि एन.व्ही. अनंजिरिया यांच्या खंडपीठाने स्पष्ट केले की, भटकरी कुत्रे पशू जन्म नियंत्रण नियमानुसार लसीकरण आणि नसबंदी

केल्यानंतरच आश्रयस्थानात ठेवली जावीत. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, न्यायालयाने आदेश दिला आहे की, कुत्र्यांना त्या ठिकाणांहून पकडले जाईल, ज्या ठिकाणी त्यांना परत सोडले जाऊ नये. न्यायालयाने नमूद केले, “त्यांना त्याच ठिकाणी परत

सोडण्याची परवानगी देणे, म्हणजे अशा संस्थांना मोकाट कुत्र्यांपासून मुक्त करण्याच्या मूळ उद्देशालाच निष्फळ ठरेल. ‘‘मोकाट कुत्र्यांमुळे लहान मुलांना चावण्याच्या घटना आणि रेबीजच्या रुग्णसंख्येतील वाढ यावर

➡पान २ वर

रायगड, शनिवार, दि. ८ नोव्हेंबर २०२५

कृषीवर

किंमत ४ ₹

निविदा प्रक्रियापूर्वीच ठेका

सार्वजनिक बांधकाम विद्युत विभागाचा सावळागोंधळ

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील कामकाज गतिमान आणि पारदर्शक व्हावे, म्हणून ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली आहे. मात्र, याच प्रक्रियेत सावळागोंधळ असल्याचे समोर आले आहे. अलिबागमधील जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील विद्युत कामाची निविदा पूर्ण झाली नसताना ठेकेदारांकडून काम केले जात असल्याचे समोर आले आहे. त्यामुळे बांधकाम विभागाच्या निविदा प्रक्रियेबाबत संशय व्यक्त केला जात आहे. निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाली नसताना ठेकेदराने काम सुरू केल्याचा आरोप होत आहे. या भोंगळ कारभाराबाबत संताप व्यक्त केला जात आहे.

रायगड जिल्ह्यात विशेष म्हणजे

अलिबाग तालुक्यात वेगवेगळी कामे करताना कोणत्याही प्रकारची प्रक्रिया पूर्ण न करता केली जात असल्याचा प्रकार घडत आहे. चालूनर अलिबागमधील जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील

कारभाराबाबतची माहिती समोर आली आहे.

अलिबागमधील जिल्हा सामान्य रुग्णालयासह ग्रामीण रुग्णालयात विद्युत विभागामार्फत काम केले जाणार आहेत.

रोहित्राबरोबरच केबल टाकण्याचे काम या ठिकाणी केले जाणार आहे. तसेच जिल्हा रुग्णालयातील शल्यचिकित्सक यांच्या कार्यालयात तसेच परिसरात पथदिवे, इन्व्हेटर लावण्याचे काम अलिबागसह

“ निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाली नाही. तरीदेखील कामकाज सुरू केले असल्यास त्याबाबत माहिती घेऊन कारवाई केली जाईल. – प्रशांत दोडे, कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, विद्युत विभाग, रायगड ”

मुरूड याठिकाणीदेखील केले जाणार आहे. या कामासाठी तीस लाख रुपयांहून अधिक निविदा काढण्यात आली आहे. पेण येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या विद्युत विभागातील कार्यकारी अभियंता यांच्यामार्फत नोंदणीकृत कंत्राटदारांकडून निविदा मागविण्यात आल्या आहेत. निविदा सवीकारण्याच्या आणि नाकारण्याचे अधिकारी कार्यकारी अभियंता यांच्याकडे राखून ठेवण्यात आले आहेत.

➡पान २ वर

चोंढी पुलाच्या दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

अलिबाग-रेवस मार्गावरील चोंढी पुलाला झाडा-झुडपांसह गवताने विळखा घातला आहे. त्याची देखभाल दुरुस्ती करण्यास बांधकाम विभाग उदासीन ठरला आहे. बांधकाम विभागाच्या या कारभाराबाबत तीव्र नाराजीचे सूर उमटत आहेत.

मांडवा ते गेटवे, भाऊचा धक्का तसेच रेवस ते भाऊचा धक्का, कर्जजपर्यंत जलवाहतूक सेवा सुरू आहे. या सेवेच्या माध्यमातून वर्षाला लाखो पर्यटक अलिबाग ते मुंबई ये-जा करतात. काहीजण नोकरी-व्यवसायानिमित्ताने, तर काही अलिबाग व मुंबईमध्ये फिरण्यासाठी ये-जा करतात. रस्ते वाहतुकीपेक्षा जलवाहतुकीचा प्रवास कमी वेळेत

“ अलिबाग-रेवस रस्ता यापूर्वी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे होता. परंतु, आता एमएसआरडीसीकडे वर्ग करण्यात आला आहे. त्यामुळे या पुलाच्या दुरुस्तीबाबत काहीही बोलू शकत नाही.

– मोनिका धायतडक, कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग

“ चोंढी पुलाच्या देखभाल दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष झाल्याने पुलाच्या सुरक्षेचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. पुलावर वाढलेले गवत, झाडे झुडूप तातडीने काढून पूल सुरक्षेच्या दृष्टीने अधिक मजबूत करण्यात यावा, अशी मागणी करण्यात येत आहे. – संदीप गायकवाड, चिटणीस, आवास मतदारसंघ ”

अखेर पुण्यातील

जमिनीचा व्यवहार रद्द

। पुणे । प्रतिनिधी ।

पुण्यातील कोंढवा जमीन अनियमितता प्रकरणी पार्थ पवार यांच्यावर गंभीर आरोप झाल्यानंतर आता हा व्यवहार रद्द करण्यात येणार असल्याची चर्चा सुरू आहे. त्यातच उपमुख्यमंत्री तथा पार्थ पवार यांचे वडील अजित पवारांनी व्यवहारासंदर्भात माहिती दिली.

माझ्या माहितीनुसार हा व्यवहार रद्द करण्यात आला आहे. आता याप्रकरणी चौकशी समिती नेमण्यात आली असून, ही समिती संपूर्ण चौकशी करेल, त्या चौकशीत सर्व घटनाक्रम पुढे येईल. कोणी मदत केली, कुणाचे फोन गेले हे स्पष्ट समोर येईल. मात्र, मी नेहमीच माझ्या स्वकीयांना, नातेवाईकांनाही सांगतो,

नियमाच्या बाहेर जाऊन केलेलं मला चालणार नाही, असे अजित पवार यांनी स्पष्ट केले.

मी आजपर्यंतच्या राजकीय जीवनात नियम तोडून काम केलेलं नाही. मागे माझ्यावर २००९-१० ला आरोप झाले, पण ते सिद्ध झाले नाहीत. त्याच्यात अनियमितता होती, श्वेतपत्रिका काढली, हे आपल्याला ज्ञात आहे. अधूनमधून कमेंट्स करून टागंट करण्याचा प्रयत्न केला जातो. या व्यवहारात मला अजिबात काही माहिती नव्हतं. मला माहिती असतं तर लगेच सांगितलं असतं मला विचारून व्यवहार झालेला आहे. साहजिकच विरोधक आम्हाला बदनाम करण्याचा प्रयत्न करणार, त्यामध्ये दुमत नाही, असेही अजित पवार म्हणाले.

तहसील आवारातील स्वच्छतागृहांची दुरवस्था

वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष, नागरिकांमधून संताप

। चौल । प्रतिनिधी ।

मुरूड तहसील कार्यालयाच्या आवारातील स्वच्छतागृहांची अत्यंत दयनीय अवस्था झाली आहे. तहसीलदारांसह दुय्यम निबंधकांचे कार्यालय याच ठिकाणी आहे. मात्र, याच आवारात बसत असतानाही या मूलभूत सुविधेकडे होणारे दुर्लक्ष नागरिकांच्या संतापाचे कारण ठरत आहे.

मुरूड तहसील कार्यालयात रोज तालुक्याच्या कानाकोपऱ्यातून हजारो नागरिक आणि महिला विविध शासकीय कामांसाठी येत असतात. मात्र, येथील स्वच्छतागृहात प्रचंड अस्वच्छता पसरली असून, त्यांची मोठी दुरवस्था झाली आहे.

झाडा-वे लोंच्या जंगलाने स्वच्छतागृहांना विळखा घातला आहे. विशेष म्हणजे, याच आवारात तहसीलदार आदेश डफळ

“ स्वच्छतागृहांची तात्काळ स्वच्छता करण्याच्या सूचना कर्मचाऱ्यांना देण्यात येतील. यापुढे स्वच्छतागृह नियमित स्वच्छ ठेवण्याची ताकीद देण्यात येईल.

– आदेश डफळ, तहसीलदार, मुरूड ”

आणि दुय्यम निबंधक यांचे कार्यालय आहे. सध्या जमीन विक्रीच्या कामासाठी येणारे नागरिक तसेच तहसीलदार कार्यालयात येणाऱ्या महिलांना अतोनात त्रास सहन करावा लागत आहे. असे असतानाही तहसीलदार आदेश डफळ यांचे या गंभीर समस्येकडे लक्ष नसल्याचे चित्र दिसत आहे.

➡पान २ वर

निसर्ग हॉलिडेज्, अलिबाग			
थायलँड पटाया १६/११/२५, २६/११/२५, ३०/११/२५ ४ स्टार हॉटेल ४ रात्र/पाच दिवस विजा प्री	दिल्ली, आग्रा, अमृतसर, वैशाखेदी १८/१२/२५, २३/१२/२५ ५ वन साईट ट्रेन/ वन साईट प्लेन थ्री स्टार हॉटेल, ८ रात्र/९ दिवस	केरळ, कोचीन, मुन्नार, टेकडी, वडकला, देवद्वे, कन्याकुमारी २२/१/२६ दोन्ही साईट थ्री टावर ट्रेन एसी/थ्री स्टार हॉटेल ८ रात्र/९ दिवस	बेंगलोर, मंयूर, उटी, कुन्नूर १/१२/२०२५ दोन्ही साईट थ्री टावर ट्रेन थ्री स्टार हॉटेल ६ रात्र/७ दिवस
प्रभाकर पटेल : ९८८०२४६६६९ चंद्रकांत म्हात्रे : ९२६०७४१३२६/ अभिनव नांवर : ७७२१९२७४७४			

नशेली इंजेक्शन विकणाऱ्यावर कारवाई

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

जीममधील अथवा इतर साहसी खेळ खेळणाऱ्या तरुणांना नशा येणारे इंजेक्शन विकणाऱ्या आक्षी साखरमधील एका तरुणाला पोलिसांनी अटक केली. याप्रकरणी त्याच्याविरोधात अलिबाग पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. त्याच्याकडून नशा येणाऱ्या दहाहून अधिक बाटल्या, इंजेक्शन जप्त करण्यात आले आहे.

■ **अलिबाग पोलिसांनी जप्त केले नशा आणणारे इंजेक्शन**

या कारवाईने इज्जती तस्करी करणाऱ्यांना दणका मिळाला आहे. पोलिसांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, अलिबागमधील साखर आक्षी येथील कोळीवाड्यात एक तरुण

➡पान २ वर

अल्पवयीन मुलांसह तरुणांना पुरवित होता इज्ज

सूरज राणे हा आरोपी वेल्डींग व्यावसायिक आहे. या धंद्याच्या आड तो गुंगी देणारे औषधांचे इंजेक्शन अल्पवयीन मुलांसह तरुणांना विकत होता. यामध्ये १८ ते ३५ वयोगटातील मंडळींचा अधिक सहभाग आहे. औषधी इज्ज घेण्यासाठी ही मंडळी त्याच्याकडे येत असल्याची माहिती समोर आली आहे. याबाबत अधिक तपास पोलीस करीत आहेत.

पालकांना आवाहन

जी मुले व्यायामशाळेत जातात, कबड्डी, धावणे व इतर साहसी खेळ खेळतात, त्यांच्या पालकांनी मुलांच्या दोन्ही हातांच्या मगटाजवळ असलेल्या नसा वारंवार तपासाव्यात. जी मुले वारंवार उत्तेजीत नशा येणारे इंजेक्शन घेतात, त्यांच्या मगटाजवळ इंजेक्शन टोचल्याच्या खुणा, काळे डाग, नसा काळ्या पडणे, अशी लक्षणे दिसून येतात. त्यांना दुष्परिणामांची माहिती देऊन सुरक्षित ठेवावे, असे आवाहन पोलिसांकडून करण्यात आले आहे.

नागोठण्यात गुटखाविक्रीचा पर्दाफाश

। नागोठणे । प्रतिनिधी ।

नागोठण्यातील छत्रपती शिवाजी महाराज चौक नाक्यावरील परिसरात बिनधास्तपणे सुगंधी गुटखा विक्री करणाऱ्याला पोलिसांनी अटक करून गुटखाविक्रीचा पर्दाफाश केला आहे. होलसेल किराणा दुकानावर नागोठणे पोलिसांनी ही कारवाई केली आहे.

या कारवाईत नागोठणे पोलिसांनी दोन व्यक्तींवर गुन्हा दाखल केला आहे. यातील मुख्य आरोपी असलेल्या गुटखा विक्री करणाऱ्या दुकानातील एका व्यक्तीला नागोठणे पोलिसांनी अटक केली असून, रोहा येथील फौजदारी न्यायालयाने या आरोपीला १० नोव्हेंबरपर्यंत पोलीस कोठडी सुनावली आहे. तर यातील गुटखा खरेदी करणारा आमटेम येथील दुसरा आरोपी फरार असून, नागोठणे पोलीस त्याचा शोध घेत आहेत.

महाराष्ट्र राज्यात सुगंधी

■ **१६ हजारांचा गुटखा जप्त**

■ **गुटखा किंग मात्र पोलिसांपासून चार हात लांबच**

■ **आरोपीला १० नोव्हेंबरपर्यंत पोलीस कोठडी**

गुटखा, पान मसाला आणि तत्सम पदार्थांच्या साठवणूक व विक्रीवर महाराष्ट्र शासनाने जुलै २०११ मध्ये जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार बंदी घालण्यात आली आहे. असे असतानाही नागोठण्यात काही दुकानदार चोरी छुपे गुटखाची विक्री करत असल्याची माहिती मिळताच नागोठणे पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी सचिन कुलकर्णी यांच्या मार्गदर्शनाखाली छापामारी करण्यात आली.

नागोठणे पोलिसांनी नागोठणे बाजारपेठ व छत्रपती शिवाजी महाराज चौक परिसरात तपासणी मोहीम राबविली. यावेळी संबंधित दुकानात मानवी आरोग्यास अपायकारक ठरणारा ‘केसरयुक्त विमल मसाला’ या नावाचे ऑक्सेलीटी रंगाचे प्रत्येकी १९८ रुपये व एकूण १४ हजार ६५२ रुपये किमतीचे

➡पान २ वर

दिलीप भोईरसह चौघांची कारागृहात रवानगी

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

मारहाणीबरोबरच घातक शस्त्राने हल्ला करणाऱ्या २१ जणांपैकी चौघेजण अलिबागमधील जिल्हा सामान्य रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले होते. उपचारांनंतर अखेर पाच दिवसांनी दिलीप भोईर यांच्यासह चौघांची रवानगी तळोजा कारागृहात करण्यात आली आहे.

चोंढी नाक्यावर ११ सप्टेंबर २०१२ रोजी कॉम्प्युटर ब्लासमध्ये घुसून रुग्णाली थळे यांच्यासह अनेकांना मारहाण करण्यात आली. घातक शस्त्राने मारहाण केल्याप्रकरणी शिंदे गटातील दिलीप भोईर उर्फ छोटमशेट यांच्यासह २५ पैकी २१ जणांना जिल्हा न्यायालयाने दोषी ठरवत सात

घातक हजार रुपये दंड अशी शिक्षा गुरुवारी (दि.३०) सुनावली होती. शिक्षा सुनावलेल्या २१ पैकी १७ आरोपींना तळोजा कारागृहात ३० ऑक्टोबरला रात्री पाठविण्यात आले होते. उर्वरित चार आरोपींची प्रकृती बिघडल्याने त्यांना अलिबागमधील जिल्हा रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले आहे. त्यामध्ये माजी समाजकल्याण सभापती दिलीप भोईर, गणेश म्हात्रे, जयवंत साळुंखे, अशोक थळे यांचा समावेश होता. गेल्या अनेक दिवसांपासून या चौघांवर अलिबागमधील जिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू होते. पोलिसांच्या देखरेखीखाली उपचार करण्यात आले होते.➡पान २ वर

आयोगाच्या निर्णयावर नाराजी नऊ ग्रामपंचायतींमधील ग्रामस्थ संतप्त

निवडणूक शहरात, आचारसंहिता गावात

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

कर्जत तालुक्यातील नऊ ग्रामपंचायतींमध्ये आचारसंहिता लागू करण्यात आली आहे. कर्जत आणि माथेरान नगरपरिषद निवडणूक असल्याने लावलेल्या आचारसंहितेमुळे स्थानिक ग्रामस्थ संतप्त झाले आहेत. दरम्यान, शहरी भागाच्या लगतची ही गावे असल्याने राज्य निवडणूक आयोगाने आचारसंहिता लावण्याचा निर्णय घेतला आहे.

कर्जत तालुक्यात कर्जत आणि माथेरान नगरपरिषदेमध्ये सार्वत्रिक निवडणूक होत आहे. या निवडणुकांच्या पारवर्भूमीवर त्या-त्या शहरात राज्य निवडणूक आयोगाने आदर्श

आचारसंहिता लागू केली आहे. या शहराच्या बाजूला असलेल्या किरवली, हालिवली, शिरेसे, वेणगाव आणि तिवरे या ग्रामपंचायती आहेत. त्या ग्रामपंचायतींमध्ये कर्जत नगरपरिषदेची आचारसंहिता लागू झाली आहे.

माथेरान नगरपरिषद हद्दीत नेरळ, दामत, माणगाव तर्फे वरेडी, ममदापूर या ग्रामपंचायती असल्याने त्या सर्व ठिकाणी आचारसंहिता लागू झाली आहे. ग्रामीण भागातील आचारसंहितेची अंमलबजावणी

“ आमच्या आदिवासी भागातील विकासकामे रोखून धरण्यासाठी ही आचारसंहिता लागू केली असल्याचे आम्हाला वाटत आहे. – सचिन गायकवाड, ग्रामस्थ आसल ”

करण्याचे काम कर्जत पंचायत समितीचे गटविकास अधिकारी सुशांत पाटील यांनी पत्रक काढून केले आहे. मात्र, नगरपरिषद निवडणुकीची आचारसंहिता ग्रामीण भागासाठी लावण्यात आल्याने संतापाची भावना या सर्व नऊ ग्रामपंचायतींमध्ये दिसून येत आहे.

“ आमचे गाव हे माथेरान या पर्यटन स्थळाचे प्रवेशद्वार समजले जाते. मात्र, त्यामुळे माथेरानमध्ये निवडणूक असेल, तर नेरळमध्ये आचारसंहिता लावण्याचा राज्य निवडणूक आयोगाचा उद्देश समजून घेत नाही. दुसरीकडे नेरळमध्ये आचारसंहिता लावणार आहेत, तर आमच्या गावात नगरपरिषद होण्यासाठी आम्ही दहा वर्षे यागणी करून या ठिकाणी नगरपरिषद केली जात नाही. मात्र, माथेरानमध्ये निवडणूक असताना आचारसंहिता लावली जाते, हे दुर्दैवी आहे. – गोरख शेणै, ग्रामस्थ नेरळ ”

दादांचा राजीनामाच हवा

आपल्या तोंडून नको ते उद्गार बाहेर पडल्याबद्दल अजित पवार यांनी यापूर्वी एक दिवसाचे प्रतिकाम्क प्रायश्चित घेतले होते. कराडला यशवंतराव चव्हाणांच्या समाधीपाशी दिवसभर घालवून हे त्यांनी चिंतन केले होते. पण दादांनी आता मात्र खरेखुरे प्रायश्चित घ्यायला हवे. त्यांच्या चिरंजीवांचे प्रतापच तसे दिसतात. पुण्यामध्ये १८०० कोटी रुपये किमतीची जमीन अवघ्या ३०० कोटी रुपयांना बेकायदेशीररीत्या खरेदी केली असा चिरंजीव पार्थ पवार यांच्यावर आरोप आहे. पार्थ सज्जन व स्वतंत्र आहे व त्याच्या व्यवहारांशी आपला काही संबंध नाही असे म्हणून दादांना हात झटकता येणार नाहीत. त्यांनी राजीनाम ाच घ्यायला हवा. त्यांनी तो दिला नाही तर देवेंद्र फडणवीस यांनी त्यांच्याकडून तो घ्यायला हवा. अर्थात, इतकी नैतिकता हे दोघेही दाखवतील का याबाबत शंकाच आहे. कारण जनतेने आपल्याला प्रचंड बहुमत दिले आहे या एकाच आधारावर आपल्याला शंभर अपराध माफ आहेत असे यांना वाटते व रोजच्या रोज त्यांचा माज चालू राहतो. हेच अजितदादा रोज उठताबसता पैसे झाडाला लागत नाहीत असा उपदेश करीत असतात. शेतकऱ्यांना एकवेळ कर्ममाफी केली, पण पुन्हा करणार नाही म्हणून दम भरत असतात. गोष्टी फुकट मिळणार नाहीत असे सारखे बजावत असतात. थोडक्यात मोफत किंवा फुकटचे जे काही आहे ते केवळ मंत्र्यांच्या कुटुंबियांना मिळू शकते आणि या सगळ्याची किंमत जनतेने आपल्या पैशांतून मोठात राहायची असा या सर्वांचा अर्थ आहे. हे प्रकरण यंदाच्या म्हणजे २०२५ च्या मे महिन्यातले आहे. पुण्यानजीक मुंदवा-कोरेगाव पार्क इथल्या चाळीस एकर जमिनीचा हा सौदा आहे. ही जमीन मूळची महारवतनाची आहे. तिच्या सातबाऱ्यावर इतर हक्कात महार वतनदार कुळांची नावे आहेत. अशा जमिनीची विक्री वा हस्तांतर करताना अत्यंत कडक नियम आहेत. त्यासाठी बऱ्याच परवानग्या घ्याव्या लागतात. पण पार्थ पवार यांच्या अमेडिया या कंपनीला मात्र अगदी हसत हसत ही जमीन मिळाली.

पार्थला वाचवण्याची धडपड

अमेडिया होल्डिंज लिमिटेड लायबिलिटी पार्टनरशिप ही भागीदारी फर्म असून पार्थ आणि त्यांचे मामेभाऊ दिग्विजय पाटील हे दोन संचालक भागीदार आहेत. दिग्विजय यांनीच हा खरेदी व्यवहार केला असून त्यांच्याविरुध्द गुन्हा दाखल झाला आहे. पण कंपनीचा पत्ता पार्थ यांच्या बंगल्याचा असून एकूण व्यवहार पाहता पार्थ यांचा थेटपणे आणि अतिशयदादांचा अप्रत्यक्षपणे त्याच्याशी संबंध आहे हे उघड आहे. त्यामुळे या संदर्भात पार्थ यांच्यावर तात्काळ गुन्हा दाखल होणे व चौकशी होईपर्यंत अजितदादांनी पदापासून दूर राहणे अत्यंत आवश्यक आहे. ब्रिटिशांच्या काळात सेवा केल्याचे पारितोषिक म्हणून महारवतने देण्यात आली. नंतर बहुतेक ठिकाणी या जमिनी सरकारी मालकीच्या झाल्या. तशीच हीही झाली. १९७३ मध्ये बोटीरिक्तल गार्डन सोसायटीला ही जमीन एक रुपयाच्या नाममात्र भाड्याने सरकारने दिली व तो करार २०३८ पर्यंतचा आहे. त्यामुळे ही जमीन अन्य कोणी विकण्याचा प्रश्नच नव्हता. पण इतर हक्कातील कुळांच्या नावच्या सातबाऱ्यांच्या आधारे कोण्या शीतल तेजवानी यांना मुखत्यारपत्र देण्यात आले व त्यांच्याकडून पार्थ यांच्या कंपनीने ही जमीन खरेदी केली असे दाखवण्यात आले. शिवाय ही जमीन घातना आयटी उद्योगासाठी घेण्यात येत असल्याचे दाखवून केंद्र व राज्य सरकारच्या सवलती उकळण्याचा प्रयत्न झाला. ३०० कोटींच्या व्यवहारावर किमान २१ कोटींचे मुद्रांकशुल्क भरले जाणे अपेक्षित होते. पण आयटी पार्कच्या सवलतीच्या नावाखाली ते माफ करण्यात आले व केवळ ५०० रुपयांच्या स्टॅंपपेपरवर हा सर्व कारभार उरकण्यात आला. आता सरकारने मुद्रांकशुल्क बुडाले म्हणून गुन्हा दाखल केला आहे व उपनिबंधक अतिशय तहसिलदारांना निर्लिंबित केले आहे. पण हा केवळ अनवधानाने घडलेला प्रकार आहे असे भासवण्याचा हा सर्व प्रयत्न आहे काय असा संशय यामुळे निर्माण होतो. जमीन विक्री करणाऱ्यांनी ती महारवतनी आहे असे दाखवले, सरकारी मालकीची आपल्याला कल्पना नव्हती असा पवित्रा कदाचित यातून पार्थ व त्यांचे भागीदार घेण्याची शक्यता आहे. अधिकाऱ्यांचा बळी देऊन राजकारण्यांना वाचवण्याची ही जुनीच पध्दत आहे.

दादा खरे प्रायश्चित घ्या

यामध्ये मुद्रांकशुल्क आकारताना गफलत झाल्याबद्दल अधिकाऱ्यांवर ठपका ठेवून त्यांना शिक्षा केली असे दाखवायचे आणि नंतर हा सर्व व्यवहार आम्ही रद्द करीत आहोत असे पार्थ यांनी जाहीर करून अंग काढून घ्यायचे अशा दिशेने हा प्रकार नेण्याचा प्रयत्न केला जाईल अशी दाट शक्यता आहे. पुण्यातील यापूर्वी मॉडेल कॉलनीतील जैन ट्रस्टची जमीन बिड्डरला विकण्याचा बेकायदा व्यवहार नंतर असाच रद्द करण्यात आला होता व त्यातून भाजपचे मुरलीधर मोहोळ यांची सुटका करण्यात आली होती. मोहोळ यांची अलिकडपर्यंत ज्यांच्यासोबत भागीदारी होती त्या गोखले बिड्डरना ही जमीन स्वस्तात देण्यात आली होती. पण तिथे मोहोळ हे सध्या भागीदार नसल्याने बचावले होते. पार्थ यांना तो बचाव उपलब्ध नाही. ते कंपनीचे भागीदार आहेत. दुसरे म्हणजे इतक्या मोठ्या प्रकरणात जमिनीची मालकी सरकारची आहे हे आपल्याला ठाऊक नव्हते असा पवित्रा त्यांनी घेतला तर तो निव्वळ लबाड असेल. विशेष म्हणजे चार-पाच महिन्यांपूर्वी असा काही व्यवहार चालू असल्याचे आपल्या कानावर आले होते असे दादांनी स्वतःच सांगितले आहे. तेव्हा बेकायदेशीर काही चालणार नाही असे आपण बजावले होते असे म्हणतात. मुळात एक तर इतक्या मोठ्या रकमेचा व्यवहार त्यांच्या माहितीशिवाय झाला असेल हे संभवतच नाही. दादा हे पार्थचे वडीलच नव्हेत तर पुण्याचे पालकमंत्रीही आहेत हे लक्षात ठेवायला हवे. दुसरे म्हणजे पार्थ हा सज्जन असून त्याचे व्यवहार तो स्वतंत्रपणे करतो असा बचावही दादांनी दिला आहे. पण याच पार्थला २०१९ च्या निवडणुकीत दादांनी खासदारकीची उमेदवारी दिली होती. शिवाय, तोच दादांचा उत्तराधिकारी आहे हे सर्वांना ठाऊक आहे. त्यामुळे दादांच्या पदाच्या जोरावरच हा बेकायदेशीर तसेच चोरीचा व्यवहार पार्थ यांनी पुढे नेला आहे. त्यामुळे पार्थ, दादा तसेच इतर सर्वांना त्याची योग्य ती शिक्षा व्हायलाच हवी. मुळात १८०० कोटींची जमीन ३०० कोटींना मिळालेली असूनही आणखी केवळ २१ कोटींचे मुद्रांकशुल्कदेखील माफ करून घेतले गेले. समजा केंद्राच्या आयटी पार्क नियमानुसार ते माफ असले तरी स्थानिक स्वराज्य कर तसेच मेट्रो कर किमान सहा कोटी रुपये भरणे अपेक्षित होते. पण फुकट काही मिळणार नाही म्हणणाऱ्या दादांच्या चिरंजीवांना तेवढे भरणेही जिवारच आले. तेव्हा दादांनी आता या सगळ्याचे प्रायश्चित घेण्याची वेळ आलेली आहे.

विचार

वर्षानुवर्षे जंगलात फिरणारे अनेक नक्षलवादी आता मुख्य प्रवाहात परत येऊ इच्छितात आणि शांततापूर्ण जीवन जगू इच्छितात. आत्मसमर्पण करणाऱ्या माओवाद्याचे हे विधान महत्त्वपूर्ण आहे, जे नवीन पिढीच्या हिताचे सूचक आहे. देशात ३१ मार्चअखेर नक्षलवाद संपवण्याच्या सरकारच्या धोरणाला पूरक पावले पडत आहेत. गेल्या काही दैवसांमध्ये तर प्रचंड प्रमाणात नक्षलवादी मुख्य प्रवाहात आले. त्या निमित्ताने घेतलेला वेध.

‘आ’ आणि गर्लफ्रिंड जास्त महत्त्वाच्या आहेत,’ नक्षलवादी चळवळीला सोव्हिेद्री देऊन मुख्य प्रवाहात येऊ इच्छिणाऱ्या नक्षलवाद्यांचे हे प्रातिनिधिक मत आहे. त्यावरून नक्षलवाद्यांची बदललेली म नसिकता लक्षात येते. दुसरीकडे, छत्तीसगडमधील बस्तर येथे सुरक्षा दलांनी ‘ऑपरेशन ब्लॅक फॉरेस्ट’ अंतर्गत २७ माओवाद्यांना घेराव घालून ठार केले. त्यांपैकी माओवादी संघटना सीपीआय (माओवादी) चा सरचिटणीस आणि नक्षलवादी चळवळीचा कणा असलेला नंबला केशवराव उर्फ बसवराजू हा एक होता. बसवराजू हा एक अभियंता होता. माओवादी विचारसरणीने प्रेरित होऊन तो नक्षलवादी बनला. सरकारने त्याच्यावर एक कोटी रुपयांचे बक्षीस ठेवले होते आणि त्यांच्यावर १५० सैनिकांची हत्या केल्याचा आरोप होता. त्याने सीपीआय (माओवादी) ची सशस्त्र शाखा ‘पीपल्स लिबरेशन गुरिल्ला आर्मी’ (पीएलजीए) ला बळकटी देण्यासाठी काम केले. २००० मध्ये अनेक लहान नक्षलवादी गटांचे विलीनीकरण झाल्यानंतर ‘पीएलजीए’ची स्थापना झाली. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी बसवराजूंच्या खात्याचे वर्णन ‘नक्षलवाद संपवण्याच्या लढाईतील ऐतिहासिक कामगिरी’ असे केले. या कारवाईमध्ये ५४ माओवाद्यांना अटक करण्यात आली. याआधी, सुरक्षा दलांनी द्रुमि कुेरुगुटा टेकड्यांमध्ये ३१ माओवाद्यांना लपण्याच्या ठिकाणांना वेढा घालून ठार मारले होते. त्यांच्याकडून मोठ्या प्रमाणात शस्त्रेही जप्त करण्यात आली होती. पोलिसांनी असाही दावा केला आहे, की या वर्षाच्या पहिल्या चार महिन्यांत सातशेहून अधिक माओवाद्यांनी आत्मसमर्पण केले. सुरक्षा दलांच्या मते आता माओवाद छत्तीसगड, महाराष्ट्र, तेलंगणा आणि झारखंडपुरता मर्यादित राहिला आहे.

सरकारच्या मते देशभरातील माओवादग्रस्त जिल्ह्यांची संख्या एप्रिल २०१८ मध्ये १२६ वरून ९० वर तर जुलै २०२१ मध्ये ७० वर आली. एप्रिल २०२४

च्या आकडेवारीनुसार, माओवादग्रस्त जिल्ह्यांची संख्या फक्त ३८ वर आली आहे. माओवाद खरोखर शेवटच्या टप्प्यात आहे का? याचे सकारात्मक उत्तर देणे खूप घाईचे होईल. काहीजण सुरक्षा दलांच्या कारवाईच्या प्रामाणिकपणावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करत आहेत. त्यांना नुकसान सहन करावे लागले आहे. माओवादाला आळा घालण्याचे राजकीय श्रेय घेण्याची स्पर्धाही सुरू झाली आहे; पण आता माओवादी थकले आहेत का? हे निश्चितपणे सांगता येत नाही. कुैरगुट्टा टेकडीवर वेढा घातल्यानंतर, म

अजय तिवारी

अजय तिवारी नक्षलवादी हिंसाचारमुक्त पोषित करण्यात आले आहे. आता, दक्षिण बस्तरमध्ये काहीच नक्षलवादी प्रस्ताव ठेवला. तो सरकारने नाकारला. सरकारच्या मते नक्षलवाद्यांनी एक तर शस्त्रे सोडून धावीत किंवा मरण्यास तयार रहावे. नक्षलवाद्यांच्या शरणागतीकडे त्यांच्या विघटित होणाऱ्या संघटनेची पुनर्स्थापना करण्यासाठी आवश्यक विराम म्हणूनही पाहिले गेले. याचा अर्थ ते पूर्णपणे तुटले आहेत, असे नाही. त्यांना अजूनही कुठून तरी उर्जा मिळते. तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे, की सरकारने बंदी घातलेल्या माओवादी संघटनेचीही एक सुव्यवस्थित रचना, एक निश्चित व्यवस्था आहे; ज्यामध्ये एका बसवराजूच्या जाण्णाने दुसऱ्या बसवराजूसाठी मार्ग मोकळा होतो. दुसऱ्या शब्दांमध्ये सांगायचे तर एका बसवराजूचा मृत्यू झाला तर दुसरा त्याची जागा घेईल, म्हणून माओवादाचा नायनाट करायचा असेल, तर शेतकरी, आदिवासी आणि शोषित गटांच्या समस्या सोडवणेदेखील आवश्यक असेल.

मध्य प्रदेशचा विचार केला तर, माओवाद हा छत्तीसगड आणि महाराष्ट्राच्या सीमेवर असलेल्या काही जिल्ह्यांपुरता मर्यादित आहे, परंतु तिथेही सरकारचे धोरण शुन्य सहनशीलतेचे आहे. विकासाचा प्रकाश जसजसा वाढत आहे तसतसा नक्षलवाद्यांचा प्रभाव कमी होत आहे. गेल्या आठवड्यात, छत्तीसगडमध्ये २०८ नक्षलवाद्यांनी आत्मसमर्पण केले. यापूर्वी

सुमारे दोनशे नक्षलवादी आत्मसमर्पण करून मुख्य प्रवाहात सामील झाले. महाराष्ट्रात ६१ नक्षलवाद्यांनी मुख्यमंत्र्यांसमोर आत्मसमर्पण केले. इतक्या मोठ्या प्रमाणातील आत्मसमर्पणानंतर, छत्तीसगडमधील, विशेषतः बस्तर प्रदेशातील नक्षलवाद्यांबद्दलचे आक्रमक इनपुट आता थांबले आहे. भारताचे गृहमंत्री अमित शहा यांनी १६ ऑक्टोबर रोजी ‘एक्स’वर पोस्टमध्ये म्हटले होते, की एके काळी दहशतीचे केंद्र असलेल्या छत्तीसगडमधील अबुझमाड आणि उत्तर बस्तर आज पूर्णपणे नक्षलवादी हिंसाचारमुक्त घोषित करण्यात आले आहे. आता, दक्षिण बस्तरमध्ये काहीच नक्षलवादी शिळूक आहेत, ज्यांना आमचे सुरक्षा दल लवकरच संपवेल. उत्तर बस्तर प्रदेशात अबुझमाड क्षेत्र येते. जानेवारी २०२४ मध्ये छत्तीसगडमध्ये भाजप सरकार स्थापन झाल्यापासून २,१०० नक्षलवाद्यांनी आत्मसम र्पण केले आहे. १,७८५ जणांना अटक करण्यात आली आहे. अबुझमदचा नक्षलमुक्त दर्जा हे केवळ सुरक्षा यश नाही, तर आदिवासी भूगोलासाठी एक नवीन पहाट आहे. वाढत्या प्रशासकीय हस्तक्षेपामुळे आणि विकास प्रकल्प पोहोचण्याच्या आशेमुळे येथे आदिवासींचे शोषण पुन्हा सुरू होण्याची भीती असल्याने सरकारने अत्यंत संवेदनशीलतेने काम करण्याची गरज आहे.

छत्तीसगडच्या बस्तर प्रदेशातील सुमारे चार हजार चौरस किलोमीटरवर पसरलेले अबुझमाड शेकडो वर्षांपासून एक कोडे राहिले आहे, जे पृथ्वीवर नोंदवले गेले आहे; परंतु कागदपत्रांमध्ये हरवले आहे. बहुतेक भागांमध्ये, जमिनीचे निश्चित मोजमाप नाही. कुर्पाणांचा कोणताही मागमूस नाही आणि रस्त्यांचे निश्चित सोरेखन नाही. जुन्या कागदपत्रांवरून दिसून येते, की अकबराच्या काळात येथे महसूल नोंदी गोळा करण्याचा प्रयत्न केला गेला होता; परंतु जंगलांची खोली प्रत्येक मोजमापाच्या पायरीला गिळकृत करत होती आणि अबुझमाड जसे होते तसे राहिले. १९७०

गावाला पोलीस पाटील यांची प्रतीक्षा

पोलीस पाटील हे गाव पातळीवरील एक महत्त्वाचे पद आहे. गावामध्ये शांतता आणि सुव्यवस्था राखण्याचे काम पोलीस पाटील करतात. गावपातळीवर घडलेल्या कोणत्याही गुन्ह्याची माहिती पोलीस ठाण्याला देणे आणि नैसर्गिक आपत्ती किंवा रोगराईसारख्या घटनांची माहिती बरिष्ठाना देणे यांसारखी महत्त्वाची कामे पोलीस पाटील करतात. एकंदरीत गावाच्या सुरक्षेची जबाबदारी पोलीस पाटील यांच्यावर असते. मात्र, सध्या रायगड जिल्ह्यात एक हजार ९१ पदे रिक्त आहेत. ही पदे तात्काळ भरण्यात यावी, अशी मागणी पोलीस पाटील संघाकडून करण्यात आली आहे. मात्र, त्याची कार्यवाही अद्याप करण्यात आली नाही. त्यामुळे कार्यरत पोलीस पाटील यांच्यावर अनेक गावांचा भार पडला आहे. गुन्हेगारी प्रवृत्तीचे लोक, बेकायदेशीर व्यवसाय करणारे, अवैध धंदेवाले, याबद्दल पूर्ण माहिती ही पोलीस पाटलांना असते. ही माहिती तात्काळ पोलीस प्रशासनाला दिल्याने अवैध धंधावर कारवाई करणे सोपे जाते. मात्र अनेक गावांमध्ये पोलीस पाटील पदे रिक्त असल्याने गाव-खेड्यांतील सुरक्षा वाऱ्यावर असल्याचे दिसून येत आहे.

१७ डिसेंबर १९६७ महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम हा कायदा संमत करण्यात आला. त्यानुसार स्वतंत्र महसुली गावांना पोलीस पाटील नेमण्यात आले. त्यांचा उपयोग गावपातळीवर महसूल व पोलीस प्रशासनाला नियमित होत गेला. महाराष्ट्र ग्राम पोलीस अधिनियम १९६७ अधिनियम ८६ नुसार पोलीस पाटील गाव पातळीवर कार्यकारी दंडाधिकारी यांच्या आदेशान्वये कार्य करत असतात. सार्वजनिक शांततेला बाधा पोहोचणार नाही यासाठी आवश्यक माहिती अधिकाऱ्यांना पुरवणे, गावच्या हद्दीत गुन्हा घडू नये, लोकांचा उपद्रव होऊ नये म्हणून बंदोबस्त

करणे व आपल्या हद्दीतील गुन्हेगारांचा शोध घेऊन न्यायालयासमोर हजर करण्यास मदत करणे इत्यादी कामे पोलीस पाटील करतात. त्याचप्रमाणे गावपातळीवर किंवा त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील गुन्ह्याची माहिती पोलीस ठाण्यास देणे, नैसर्गिक आपत्ती व रोगराई या गोष्टींचा अहवाल बरिष्ठाना देणे एवढेच नाही तर गावात अनेसर्गिक किंवा संशयास्पद मृत्यू झाला असल्याची माहिती पोलीस अधिकाऱ्यांना देण्यापर्यंतची महत्त्वाची कामे पोलीस पाटील करतात. परंतु, जिल्ह्यातील एक

अंतरा पारणे

हजार ९१ गावांना पोलीस पाटीलच नसल्याने गावाची शांतता आणि सुव्यवस्था वाऱ्यावर असल्यासारखेच आहे.

या कामांबरोबरच गावातील सण, उत्सव, यात्रा, राजकारण, निवडणुका या सर्वच घडामोडींवर पोलीस पाटील लक्ष ठेवून असतात. पोलीस पाटील या नेमणुकीवरील व्यक्ती ही त्याच गावची असल्याने सर्वांना ओळखत असते. गुन्हेगारी, अवैध धंदे याबद्दल पूर्ण माहिती ही पोलीस पाटलांना असते. त्यामुळे पोलीस प्रशासनाला यावर कारवाई करणे सोपे जाते. त्यामुळे भविष्यातील निर्माण होणाऱ्या संघर्षाला वा गुन्ह्यांना प्रतिबंध करण्यास उपयोग होतो. पूर, भूकंप, अतिवृष्टी यांसारख्या नैसर्गिक आपत्तीच्या कालावधीत माहितीगण म्हणून पोलीस पाटलांचा उपयोग होतो. ग्रामपंचायत व वेगवेगळ्या निवडणुकांच्या काळात पोलीस पाटील गावपातळीवरील हालचालींबाबत पोलीस प्रशासनाला माहिती उपलब्ध करून देतात. निवडणुकीच्या काळात पोलीस पाटील यांचे योगदान मोलाचे उरते. मात्र, रायगड

जिल्ह्यात गेल्या काही वर्षांपासून पोलीस पाटील यांची भरती केली नाही. त्यामुळे कार्यरत असलेल्या पोलीस पाटील यांच्यावर कामाचा ताण पडला आहे. एका पोलीस पाटलांकडे दोन ते तीन गावांचा भार सोपविण्यात आला आहे. त्यामुळे गावांतील गुन्हे व इतर माहिती पोलीस व प्रशासनाकडे पोहोचवितांना कार्यरत पोलीस पाटलांना अडचण निर्माण होत आहे. काही पोलीस पाटील सेवानिवृत्त झाले. परंतु, त्या जागी नवीन पोलीस पाटील यांची भरती केली नसल्याने ही पदे रिक्तच राहिली आहेत. त्यामुळे पोलीस पाटीलविना गाव अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे.

रायगड जिल्ह्यातील गावांची लोकसंख्या दोन हजारांच्या आसपास आहे. ग्रामीण भागाची लोकसंख्या १६ लाख ६४ हजारहून अधिक आहे. जिल्ह्यासाठी एक हजार ९१५ पोलीस पाटील यांची पदे मंजूर आहेत. यापैकी फक्त ९०४ पदे भरण्यात आली आहेत. जिल्ह्यातील गावे, वाड्यांमधील कायदा व सुव्यवस्थेची माहिती देण्याचे तसेच महसूल प्रशासनाला मदत करण्याचे काम कार्यरत पोलीस पाटील यांच्यामार्फत केले जात आहे. जिल्ह्यात एक हजार ९१ पोलीस पाटील यांची पदे रिक्त आहेत. त्यामुळे एक हजार ९१ गावांची सुरक्षा याच्यावर आहे. तसेच, काही शासकीय किंवा रहिवासी दाखल्यांसारख्या कागदपत्रांसाठी पोलीस पाटील यांची स्वाक्षरी गरजेची असते. मात्र गावात कोणी पोलीस पाटील नसल्यामुळे नागरिकांना दुसऱ्या गावावरील पोलीस पाटील यांच्याकडे जावे लागत आहे. त्यामुळे पोलीस पाटील यांची भरती तात्काळ करण्यात यावी, अशी मागणी मागील अनेक वर्षांपासून पोलीस पाटील संघटनेकडून करण्यात आली आहे. मात्र, त्याची अद्याप कार्यवाही न केल्यामुळे नागरिकांची गैरसोय होत आहे.

हौकरसंद्

गुणी अभिनेत्री काळाच्या पडद्याआड

आपल्या अभिनय कौशल्याच्या जोरावर मराठी रंगभूमी, चित्रपट आणि मालिकांमधून रसिकांच्या मनावर अधिराज्य गाजवणाऱ्या ज्येष्ठ अभिनेत्री दया डोंगरे यांचे वृद्धापकाळाने नुकतेच निधन झाले. त्यांच्या निधनाने मराठी मनोरंजन विश्वाने एक गुणी अभिनेत्री गमावली आहे. लहानपणापासूनच अभिनयाची आवड असणाऱ्या दया डोंगरे यांनी विविध नाटके आणि मालिकांमधून महत्त्वपूर्ण भूमिका साकारल्या. गजरा या दूरदर्शनवर गाजलेल्या मालिकेत त्यांनी साकारलेली भूमिका लक्षवेधी होती. तुझी माझी जमली जोडी रे, नांदा सौख्य भरे, लेकुरे उदंड झाली, आब्बलन, स्वामी या मालिकांमधीलही त्यांच्या भूमिका गाजल्या. दया डोंगरे यांनी नवरी मिळे नवऱ्याला, खट्याळ सासू नाट्याळ सून, नकाब, लालची, चार दिवस सासूचे या चित्रपटात भूमिका के्या. काही चित्रपटात त्यांनी खलनायकी भूमिका साकारल्याने मराठी चित्रपट सृष्टीतील खलनायकी चेहरा म्हणून त्या ओळखल्या जाऊ लागल्या. त्यांनी काही हिंदी मालिकांतही काम केले. त्या नेहमी अभिनयाचे कंगोरे समजून घेऊनच भूमिका करत. ज्येष्ठ अभिनेत्री दया डोंगरे यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली!
— रयाम ठाणेदार, दौंड जिल्हा पुणे

बॅकांनी स्थानिक भाषा जाणणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करावी

केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामण यांनी मुंबईत १२ व्या एसबीआय बँकिंग आणि अर्थशास्त्र परिषदेत बोलताना ‘स्थानिक लोकांशी जोडले जाण्यासाठी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक कर्मचाऱ्यांना स्थानिक भाषेचे ज्ञान आहे’ याची खात्री संबंधित बँकांनी करावी असे आवाहन केले. सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांचे कर्मचाऱी स्थानिक भाषांमध्ये बोलत नसल्यामुळे अनेक ठिकाणी स्थानिक लोक आणि बँक कर्मचाऱी यांच्यात अनेकदा संघर्ष उफाळून येतो. अशाच एका घटनेतून मे महिन्यात बेंगळूरूमधील सूर्या नगर येथील शाखा व्यवस्थापकाने कन्नडमध्ये बोलण्यास नकार दिल्यामुळे एसबीआयला माफी मागावी लागली होती. अशा परिस्थितीत या बँकांच्या नियुक्त्या करताना स्थानिक भाषा बोलणारे कर्मचाऱी नियुक्त करण्याची गरज त्यांनी व्यक्त केली. केंद्रीय अर्थमंत्र्यांच्या या वारंवारच्या आवाहनाला प्रतिसाद देऊन बिगर हिंदी राज्यात स्थानिक लोक आणि बँक कर्मचाऱ्यांचा भाषेवरून होणारा संघर्ष टाळण्यासाठी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका आतारी स्थानिक भाषा जाणणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करतील अशी अपेक्षा आहे.

— प्रदीप अनुसया शंकर मोरे, अंधेरी

मोठ्या नाटिकांत भाग घेऊ लागले. त्या वर्षी त्यांनी अनंत काणेकरांच्या ‘पेजार’ या श्रुतिकेत काम केले. १९४४ साली पु. लं. नी लिहिलेले नाटकांंडे यांनी ‘तुका म्हणे अता’हे पहिले व्यक्तिचित्र भट्टा नागपूरकर अभिरूची या नियतकालिकातून प्रसिद्ध झाले. याचदम्यान त्यांनी सत्यकथामध्ये ‘जिन आणि गंगाकुमारी’ ही लघुकथा लिहिली. १९४० च्या दशकात साहित्यक्षेत्रात पदापण करण्यापूर्वी ते काही काळ शाळेमध्ये शिक्षक होते. १९४६ साली ते सुनीताबाईंशी विवाहबद्ध झाले. १९४७ ते १९५४ या काळात त्यांनी चित्रपटांमध्ये आणि चित्रपटांसाठी काम केले. झूवंदे मातरम्फ, झुद्धभातफ आणि झगुळाचा गणपतीफ या चित्रपटांत त्यांनी अष्टपैवी कामगिरी केली. गुळाचा गणपती या चित्रपटांत

कथा, पटकथा, काव्य, संगीत, भूमिका आणि दिग्दर्शन सर्वच पु. लं. चे होते. १९४८साली पु. ल. देशपांडे यांनी ‘तुका म्हणे अता’हे नाटक आणि ‘बिघारे सौभद्र’ हे प्रहसन लिहिले. १९५५ मध्ये पु. ल. देशपांडे ‘आकाशवाणी’त (ऑल इंडिया रेडिओत) नोकरीला लागले. आकाशवाणीसाठी त्यांनी अनेक श्रुतिका लिहिल्या आणि भाषणे दिली. १९५६-५७ मध्ये ते आकाशवाणीवर प्रमुख नाट्यनिर्माता झाले. बदलीवर दिल्लीला गेले असताना त्यांनी व सुनीताबाईंनी ‘गडकरी दर्शन’ नावाचा कार्यक्रम सादर केला. असे हे बहुआयामी व्यक्तिमत्व असलेले पु. ल. देशपांडे यांचे १२ जून २००० रोजी पुण्यात निधन झाले.

अभिष्टुचिंतन ज्येष्ठ नागरिकांचे ८ नोव्हेंबर १)श्री.काशिनाथ रघुनाथ कोळी मु.बोडणी अलिबाग, ८-११-१९४८

खेड आगाराला पाच लाखांचे उत्पन्न

। सिंधुदुर्ग । प्रतिनिधी । कार्तिकी एकादशीसाठी येथील एसटी प्रशासनाने जादा बसफेऱ्या चालवण्याचे नियोजन केले. त्यानुसार ३४ बसफेऱ्या आरक्षित केल्या होत्या. २८ ऑक्टोबर ते १ नोव्हेंबर या कालावधीत धावलेल्या बसफेऱ्यांमधून १ हजार ४२७ भाविकांनी पंढरपूर गाठत विठ्ठरायाचे दर्शन घेतले. यातून येथील आगाराला ५ लाख १ हजार ७९९ रुपयेचे उत्पन्न प्राप्त झाले. कार्तिकी एकादशीसाठी तालुक्यातून पंढरपूरला जाणाऱ्या वारकऱ्यांची संख्या सर्वाधिक असते. यासाठी एसटी प्रशासनाने ग्रामीण भागातील बसफेऱ्यांना ब्रेक लावत पंढरपूरला ३४ बसफेऱ्या सोडल्या. या बस फेऱ्यांमधून १४२७ वारकऱ्यांनी प्रवास केला. यामध्ये ५७८ पुरुष व ६०९ स्त्रियांचा समावेश होता. ११० नागरिकांनी अमृत योजनेचा लाभ घेतला. यातूनच सुरक्षित प्रवासासाठी ओळखल्या जाणाऱ्या एसटीला भाविक प्रवाशांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाल्याचे दिसून येत आहे.

फिरत्या वाचनालयाची फक्त घोषणा

● रत्नागिरीसह पाली, गुहागर बसस्थानक प्रतीक्षेत; प्रवासी नाराज

। रत्नागिरी । प्रतिनिधी ।

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या वाढदिवसानिमित्त परिवहनमंत्री प्रताप सरनाईक यांनी राज्यातील ७४ बसस्थानकात वाचनालय सुरू करणार असल्याची घोषणा केली होती. नोव्हेंबर महिना उजाडला अद्याप रत्नागिरी, पाली, गुहागर या तीन बसस्थानकावर फिरते वाचनालय सुरू झालेले नाही. जिल्ह्यासह राज्यातील कोणत्याच बसस्थानकावर अद्याप तरी वाचनालय सुरू झाले नसल्याचे सांगण्यात आले. त्यामुळे प्रवाशांमधून नाराजी व्यक्त केली जात आहे.

बसस्थानकात एसटी वेळेवर न आल्यास प्रवाशांना ताटकळत उभे रहावे लागते. त्यावर पर्याय म्हणून

बसस्थानकात मोफत वाचनालय सुरू करण्याची घोषणा परिवहनमंत्री प्रताप सरनाईक यांनी केली आहे. स्थानकातील वाचनालयात मराठी वृत्तपत्रांसह कथासंग्रह, स्पर्धा परीक्षांसाठीची पुस्तके उपलब्ध असणार असून पुस्तके नोंद करून घरी घेऊन जाता येणार आहे, असेही सांगण्यात आले होते. मात्र

या स्थानकांवर नाहीत वाचनालये

रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, सोलापूर, कोल्हापूर, सांगली, धाराशिव, नाशिक, जळगाव, धुळे, पुणे, बीड, छत्रपती संभाजी नगर, लातूरसह अन्य ठिकाणी वाचनालय सुरू होणार आहे. मात्र अद्याप कोणत्याच बसस्थानकावर फिरते वाचनालय सुरू झालेले नाही.

घोषणा केल्या जातात. मात्र या घोषणांची पूर्तता करताना आवश्यक निधी तसेच योग्य ती कार्यवाही करण्याबाबत कोणतीच योजना आखली जात नाही, अशी बोचरी टीकाही नागरिकांमधून करण्यात येत आहे.

“मोफत वाचनालय सुरू करण्याबाबतचे आदेश आले आहेत. रत्नागिरीसह अन्य बसस्थानकावर फिरते मोफत वाचनालय सुरू करण्यात येणार आहे. – प्रवेश बोरसे, विभाग नियंत्रक, रत्नागिरी”

“पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या वाढदिवसानिमित्त राज्यातील ७४ बसस्थानकावर मोफत फिरते वाचनालयाची घोषणा करण्यात आली होती. कल्पना चांगली आहे. मात्र प्रत्यक्षात हालचाली करून वाचनालय सुरू होणे अपेक्षित होते. जेणेकरून वाचन संस्कृती वाढेल, प्रवाशांचा वेळही सकारणी लागेल. – पंकज पवार, प्रवासी”

काम अपूर्णच; ठेकेदाराला पैसे दिले पूर्ण

● डहाणूतील चळणी ग्रामपंचायतीचा अजब कारभार

। पालघर । प्रतिनिधी ।

पाणीपुरवठा योजनेचे काम अपूर्ण ठेवणाऱ्या ठेकेदाराला डहाणूतील चळणी ग्रामपंचायतीने पूर्ण पैसे दिले आहेत. ठेकेदाराने पाण्याची टाकी बसवली पण मुख्य पाइपलाइनला जोडलीच नाही. त्यामुळे पाणीपुरवठा योजनेचे तीनतेरा वाजले आहेत. लाखो रुपये खर्चून ग्रामस्थांना हंडाभर पाण्यासाठी पायपीट करावी लागत असल्याने ग्रामपंचायतीच्या अजब कारभाराविरोधात ग्रामस्थांनी संताप व्यक्त केला आहे.

मुबलक पाऊस पडूनही पालघरमधील ग्रामीण भागातील

ग्रामस्थांना पाणीटंचाईचे चटके सोसावे लागत आहेत. महिलांना पाण्यासाठी मैलोलमैल पायपीट करावी लागत आहे. ग्रामस्थांची फरफट थांबवण्यासाठी ग्रामपंचायतीने पंधरावा वित्त आयोगाच्या निधीतून २०२४ मध्ये चारीचामाळ पाड्यात पाणीपुरवठा योजना राबवली होती. पाड्यातील ५२ कुटुंबांसाठी पाच हजार लिटर क्षमतेची टाकी बसवून त्या ठिकाणी चार नळ बसवण्यात आले होते. मात्र टाकीला मुख्य पाइपलाइन न जोडल्याने ती योजना गेल्या वर्षभरपासून रखडली आहे. असे असताना ग्रामपंचायतीने ठेकेदाराला अर्धवट कामाचे तीन

चौकशीची मागणी

ग्रामपंचायत व ठेकेदार यांच्यात मिलीभगत करून भ्रष्टाचार केल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. त्यामुळे या प्रकरणाची सखोल चौकशी करून ग्रामविकास अधिकाऱ्यांवर कारवाई करावी व लवकरात लवकर पाणीपुरवठा सुरू करावा, अशी मागणी ग्रामस्थ अविनाश डावरे यांनी केली आहे.

लाख पाच हजार रुपये दिले. लाखो रुपये खर्चूनही योजनेचा कोणताच लाभ न मिळाल्याने ग्रामस्थांनी नाराजी व्यक्त केली आहे.

रामपूर-ओमळी एसटी पूर्ववत करावी

। चिपळूण । प्रतिनिधी ।

चिपळूण आगारातून रामपूर ते ओमळी फेरी सुरू करण्यात यावी, अशी मागणी कोकण प्रवासी महासंघ यांनी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ विभाग नियंत्रक कार्यालय रत्नागिरी यांच्याकडे निवेदनद्वारे केली आहे.

या निवेदनात असे नमूद केले आहे की, गेली वर्षभर रामपूर ते ओमळी ही गाडी रस्ता नादुरुस्त व खराब असल्याचे कारण दाखवून बंद करण्यात आली आहे. या रस्त्याचे काम सुव्यवस्थित व पूर्ण झाल्यावर ही फेरी पूर्ववत सुरू करण्यात येईल, असे तोंडी आश्वासन रत्नागिरी विभागाचे वाहतूक अधिकारी सुवेर यांनी दिले. मात्र रामपूर ते ओमळी

कोकण प्रवासी महासंघाची मागणी

फाटा या मार्गाचे डांबरीकरण व रुंदीकरण पूर्ण झाले आहे. एसटी फेरी सुरू करण्यास रस्ता योग्य असल्याबाबतची माहिती देऊन सदर एसटी सुरू करावा, असे विनंतीपत्र विभाग नियंत्रण रत्नागिरी व आगार व्यवस्थापक चिपळूण यांना देण्यात आले. याबाबत आगार व्यवस्थापक यांच्याकडून शाळा सुरू झाल्यावर फेरी सुरू करू, असे तोंडी आश्वासन देण्यात आले. परंतु, शाळा सुरू होऊन सहा महिन्यांचा कालावधी उलटला आहे. तरीही बस फेरी सुरू करण्यात आलेली नाही.

चारिडैन फाउंडेशनतर्फे टिशर्ट वाटप

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

माणगाव चारिडैन फाउंडेशनतर्फे तालुक्यातील रायगड जिल्हा परिषद शाळा गंगवली येथील विद्यार्थ्यांना शुक्रवारी (दि.७) टिशर्ट वाटप केले. या कार्यक्रमास उपस्थित फाउंडेशनचे सर्व पदाधिकारी व सामाजिक कार्यकर्ते यांचे शाळेतर्फे मुख्याध्यापक अशोक जाधव, शिक्षिका नेहा जाधव यांच्यासह विद्यार्थ्यांनी स्वागत केले. चारिडैन फाउंडेशन हे रायगड जिल्ह्यात बरजान समाजात सामाजिक बांधिलकी ठेऊन आपण समाजाचे काहीतरी देणेकरी लागतो, हा उदात्त

हेतू नजरेसमोर ठेऊन सातत्याने सामाजिक व शैक्षणिक उपक्रम राबवित आहेत. माणगाव तालुक्यात या फाउंडेशनमार्फत महिलांसाठी शिलाई कोर्स, विद्यार्थ्यांना मोफत शैक्षणिक साहित्याचे वाटप, टिशर्ट वाटप, रक्तदान शिबीर असे विविध सामाजिक, शैक्षणिक उपक्रम राबविले जात आहेत. आजचे विद्यार्थी हे उद्याच्या भारताचे भावी नागरिक असून विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी फाउंडेशन कटिबद्ध असल्याचे प्रतिपादन फाउंडेशनचे अध्यक्ष कॅप्टन निर्मलसिंग रंधावा यांनी केले.

टॅकरच्या धडकेत तरुणीचा मृत्यू

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

रस्ता ओलांडणाऱ्या २७ वर्षीय तरुणीचा टॅकरच्या धडकेत मृत्यू झाला. बुलढाणा जिल्ह्यातील मूळची रहिवासी असलेली खुशब् दीपक परियांनी (२७) खार (पूर्व) येथील खरेवाडी भागात राहत होती. ती एका खासगी बँकेत काम करीत होती. खुशब् गुरुवारी सकाळी ९.३० च्या सुमारास कार्यालयात जात होती. बीकेसी येथील एशियन हार्ट रुग्णालय जंक्शनजवळून ती रस्ता ओलांडत असताना पाण्याच्या टँकरने तिला धडक दिली. यात तिच्या डोक्याला गंभीर दुखापत झाली. तिला तात्काळ खरेवाडीतील गुरू नानक रुग्णालयात नेले. मात्र डॉक्टरांनी तिला मृत घोषित केले.

शेतकऱ्यांची एकजूट महत्वाची: उद्धव ठाकरे

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

थापेबाज सरकारला वटणीवर आणण्यासाठी शेतकऱ्यांची एकजूट आता महत्वाची आहे. सर्व हेवेदावे दूर ठेऊन संघटीत होऊन तुमच्यावर झालेल्या अन्यायाविरुद्ध आता रस्त्यावर उतरून संघर्ष करण्याची वेळ आली आहे.

तुमच्या नुकसानीची भरपाई पूर्णपणे मिळवण्यासाठी मी संघर्ष करत आहे, तुम्ही पेट्टा उठा, असे आवाहन शिवसेना पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी शेतकऱ्यांना केले. अर्धापूर तालुक्यातील पाडी येथे त्यांनी अतिवृष्टीग्रस्त शेतकऱ्यांशी सविस्तर संवाद

साधला. त्यावेळी ते बोलत होते. शेतकऱ्यांच्या उद्वेगस्त झालेल्या जीवनात त्यांना मदत करण्याऐवजी या भागातून समृद्धी महामार्ग होण्यासाठी व कंत्राटदारांचे भले करण्यासाठी ८६ हजार कोटी रुपये मंजूर करण्यात आले. मात्र सरकारने शेतकऱ्यांसाठी जाहीर केलेले ३२ हजार कोटींचे पॅकेज नेमेके गेले

कुठे? असा सवाल उद्धव ठाकरे यांनी केला. पुढे ते म्हणाले की, संबंध मराठवाडा फिरत आहे, कुठेही शेतकरी समाधानी नाही, पिकविण्याची तुटुंगी मदत, जाहीर केलेल्या अनुदानापैकी थोडीफार मदत करून शेतकऱ्यांची क्रूरचेष्टा हे सरकार करत आहे.

शेती उद्वेगस्त झाली, पिके वाहून गेली, केळी उद्वेगस्त झाली, बागायती पिकांचे नुकसान झाले. तरीही या सरकारला दया आली नाही, शक्तीपीठाच्या माध्यमातून त्याचे नियोजन होण्यापूर्वीच आजूबाजूच्या जमिनी बड्या मंडळींनी खरेदी केल्या. शेतकऱ्यांच्या मदतीपेक्षा समृद्धी महामार्ग या सरकारला महत्वाचा वाटतो आहे. तसेच, दिवाळी गेली तरीही मदत नाही. त्यामुळे आता शेतकऱ्यांची एकजूट महत्वाची असून, सरकारला जाब विचारण्यासाठी सर्व शेतकऱ्यांनी संघटीत होऊन तहसीलदार आणि संबंधितांना घेराव घाला. मदत मिळेपर्यंत तेथून हालू नका, असा सल्लाही उद्धव ठाकरे यांनी दिला.

विद्यार्थ्यांनी पडलेल्या भाताचे केले निरीक्षण

। पाताळगंगा । प्रतिनिधी ।

शाळेय शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना शेती विषय हा आभ्यास शालेय उपक्रमात असतो. मात्र या वर्षी शेतीचे मोठे नुकसान झाले. हे विद्यार्थ्यांना जवळून पाहून त्यांचे निरीक्षण करता यावे यासाठी राजप शाळा वडगाव येथील विद्यार्थ्यांनी शेताच्या बांधावर जाऊन शेतीचे झालेल्या नुकसानीचे प्रात्यक्षिक धर घेऊन गेले.

यावेळी भात शेतीच्या नुकसान संदर्भात विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांची शेतकऱ्यांनी समाधानकारक उत्तर देऊन मुलांमध्ये शेतीविषयी आत्मियता निर्माण केली. विद्यार्थी शेतामध्ये गेले असताना त्यांच्या दृष्टीस पावसामुळे शेतातील पडलेले

भात दिसले. काही ठिकाणी भात कापणी केली नाही म्हणून भाताच्या लोंब्यापासून दाणा अलग होत असल्याचे पहावयास मिळाले. या क्षेत्रभेटीमधून मुलांना शेतकऱ्यांच्या पिकाचे झालेले नुकसान व त्याचे निरीक्षण करता आले.

विनोदशेठ जैन यांना मातृशोक

म्हसळा : म्हसळा येथील सेवाभावी उद्योजक व नाकोडा मेडिकलचे मालक विनोदशेठ जैन यांच्या मातोश्री रेमीबाई खेतमलजी हणेशा यांचे शुक्रवारी (दि.६) अल्श्या आजाराने निधन झाले. निधनासमयी त्यांचे वय ८५ वर्षे होते. त्यांच्या पश्चात तीन मुले, दोन मुली, सुगा, जावई, नातवंडे आणि आमेठ असा मोठा परिवार आहे. त्यांचे अंत्यसंस्कार विधी शनिवार दि.७ नोव्हेंबर रोजी सकाळी म्हसळा येथील हिंदू स्मशानभूमीत करण्यात आले.

निडीत आढळला दुर्मिळ जातीचा साप

। खांब । प्रतिनिधी ।

रोहा शहराजवळील निडी या गावी ग्लॉसी मार्स या दुर्मिळ जातीचा साप आढळला असल्याची माहिती प्राप्त झाली आहे. निडी गावातील सर्वप्रथम दत्तात्रेय वाघमारे यांना गुरुवारी (दि.६) त्यांच्या गावात साप आढळल्याची माहिती मिळाली. त्यांनी तत्काळ घटनास्थळी पोहोचून पाहणी केली असता, तो साप काहीसा वेगळ्या प्रकारचा असल्याचे त्यांच्या लक्षात आले. त्यांनी तात्काळ सहाद्री वन्यजीव

रक्षणार्थ सामाजिक संस्था कोलाड या टिमजवळ संपर्क साधला. माहिती मिळताच टीम सदस्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली व सापाचे बारकाईने निरीक्षण केले. तपासणीनंतर तो साप ग्लॉसी मार्स या नावाने ओळखला जात असून तो अत्यंत दुर्मिळ जातीचा साप असल्याचे टीम सदस्यांनी सांगितले. त्यानंतर सापाला पकडून सुरक्षितपणे नैसर्गिक अधिवासात सोडण्यात आले. ग्लॉसी मार्स साप आणि डॉंग-फेस्ट साप हे दोन्ही साप

नि|व|ड|क

विद्यार्थ्यांसाठी स्वयंअध्ययन प्रशिक्षण

खांब : ज्ञान प्रबोधिनी शैक्षणिक उपक्रम संशोधिका, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने रोहा तालुक्यातील ग्रामीण भागातील १९ शाळांतील इयत्ता दहावीतील निवडक विद्यार्थ्यांसाठी स्वयंअध्ययन प्रशिक्षण वर्ग कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. हा कार्यक्रम विवेकानंद रिसर्च अँड ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट, रोहा येथे मोठ्या उत्साहात पार पडला. यावेळी ज्ञान प्रबोधिनीतील प्रशिक्षक अॅकार बाणाईत यांनी घेतलेल्या ‘माहितीची पुनर्मांडणी’ या कृती सत्रामुळे विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासाचे सादरीकरण कौशल्य व आत्मविश्वासात लक्षणीय वाढ झाली. तसेच स्पर्धा कौशल्य या विषयावरही विद्यार्थ्यांना उपयुक्त मार्गदर्शन मिळाले. रोह्यातील जेष्ठ शिक्षिका प्रा. मुग्धा ओक यांनी विद्यार्थ्यांना गणितातील संकल्पना समजावून सांगितल्या. त्याचबरोबर विद्यार्थ्यांच्या समस्यांचे निराकरण केले. या प्रशिक्षण कार्यक्रमात सुमारे ५५ विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदविला. या सर्व विद्यार्थ्यांनी इयत्ता १० वी, विज्ञान विषयातील प्रयोग स्वतः करून पाहिले. ज्यामुळे त्यांच्या निरीक्षण, विश्लेषण आणि विचाराशक्तीचा विकास झाला.

वंदे मातरम समूहिक गायन कार्यक्रम

उरण : कोकण ज्ञानपीठ पुरण वाणिज्य व कला महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व अ जीवन अध्ययन व निरंतर शिक्षण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने वंदे मातरम गीताला १५० वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल सामूहिक वंदे मातरम गीत गायन कार्यक्रमाचे आयोजन केले गेले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही व्ही नई यांनी याप्रसंगी भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील वंदे मातरम गीताची भूमिका विशद करून राष्ट्रवाद व देशभक्ती गणितातील संकल्पना समजावून सांगितले. त्यानंतर उपस्थित सर्व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी वंदे मातरम गीताचे समूह गायन केले. इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. एम.जी. लोणे यांनी वंदे मातरम गीताचा इतिहास सांगितला व भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीवर प्रकाश टाकला व उपस्थितांचे आभार व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक राष्ट्रीय सेवा योजना प्रमुख डॉ.दत्ता हिंगमिरे यांनी केले. कार्यक्रमाच्या आयोजनात ग्रंथपाल श्याम धारासुकर व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घेतला.

संगमेश्वर मंदिरात दीपोत्सव साजरा

माणगाव : माणगाव नगरपंचायत हद्दीतील जुने माणगाव येथील संपूर्ण माणगावकरांचे श्रद्धास्थान असलेल्या संगमेश्वर मंदिरात दशवर्षीप्रमाणे यावर्षीही बुधवारी दि.५ त्रिपुरारी पोर्णिमितिनिमित्त दीपोत्सव कार्यक्रम भक्तिभावाने साजरा करण्यात आला. संगमेश्वरनगर देवस्थान ट्रस्टचे अध्यक्ष संजय साबळे यांच्या हस्ते सायंकाळी महाआरती घेण्यात आली. यावेळी विजयशेठ मेथा, सचिन गोंरेगावकर, उमेश, कनोजे, अभिजित ट्रस्टचे अध्यक्ष संजय साबळे भक्तगण मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. यावेळी आलेल्या सर्व भक्तगणांचे देवस्थान ट्रस्टचे अध्यक्ष संजय साबळे व सहकाऱ्यांनी स्वागत केले. दशवर्षीप्रमाणे यावर्षीही मंदिर परिसरात व मंदिराच्या गाभाऱ्यात विद्युत रोषणाई, दिवे व फुलांच्या माळांनी आकर्षक अशी सजावट केली होती. सदर उत्सव उत्साहात पार पाडण्यासाठी देवस्थान ट्रस्टचे अध्यक्ष संजय साबळे यांच्या हस्ते यांच्या मार्गदर्शनाखाली ट्रस्टचे सर्व पदाधिकारी तसेच संगमेश्वर उत्सव कमिटी पदाधिकारी व महिला मंडळ यांनी विशेष परिश्रम घेऊन त्रिपुरारी पौर्णिमा उत्साहात साजरी केली.

जिजाऊ शैक्षणिक संस्थेकडून रुग्णवाहिका भेट

चिपळूण : जिजाऊ शैक्षणिक व सामाजिक संस्था महाराष्ट्र या संस्थेच्या वतीने चिपळूण तालुक्यासाठी देण्यात आलेल्या रुग्णवाहिकेचे लोकार्पण आमदार शेखर निकम यांच्या हस्ते करण्यात आले. हा सोहळा गुरुवारी (दि.६) सकाळी १० वाजता चिपळूण शहरातील श्री कालभैरव मंदिराच्या प्रांगणामध्ये पार पडला. यावेळी जिजाऊ संघटनेचे कार्यकर्ते उपस्थित होते. जिजाऊ शैक्षणिक व सामाजिक संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष निलेश भावान सांबरे यांनी तळागाळातील लोकांच्या विकासाचा ध्यास घेतला आहे. कोकणचा सर्वांगीण विकास हा जिजाऊचा ध्यास असे ब्रीदवाक्य घेऊन त्यांनी कोकणातील गरजूंना मदतीचा हात दिलेला आहे. चिपळूण तालुक्यासाठी रुग्णवाहिका प्राप्त झाल्याने आता तालुक्यातील ग्रामीण भागातील रुग्णांना एक हक्काची रुग्णवाहिका मिळाली आहे. या सेवेचा रुग्णांनी लाभ घ्यावा असे आवाहन सुद्धा करण्यात येत आहे. चिपळूण तालुक्यातील गरीब गरजू रुग्णांसाठी एक चांगली रुग्णवाहिकेची सेवा जिजाऊ शैक्षणिक व सामाजिक संस्थेने निर्माण करून दिली आहे, ही बाब निश्चितच गौरवाची आहे.

‘वाचनालय आपल्या दारी’ उपक्रम

चिपळूण : लोकमान्य टिळक स्मारक वाचन मंदिर चिपळूण आणि पेढे ग्रामविकास मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने नुकताच वाचनालय आपल्या दारी उपक्रम सुरू झाला. वाचन चळवळ वाढावी, समाजात वाचनाची गोडी निर्माण व्हावी म्हणून लोकमान्य टिळक स्मारक वाचन मंदिर आणि पेढे ग्रामविकास मंडळ यांनी नुकताच पेढे कोटेबाडी येथील कामधेनू मंदिरात महिला वाचकांचा मेळावा आयोजित केला होता. यावेळी लोतिस्मा ग्रंथालयाचे कोषाध्यक्ष सुबोध दीक्षित यांनी वाचनाची आवश्यकता आणि वाचनाचे कायदेदक याविषयी मार्गदर्शन केले. वाचनालयाचे कार्याध्यक्ष अरुण इंगवले यांनी वाचनालय, कलादालन, वस्तुसंग्रहालय या वाचनालयाच्या उपक्रमांविषयी माहिती देऊन माहिती देऊन वाचनालयात भेट देण्याचे उपस्थितांना आवाहन केले.

हिंदी चित्रपटसृष्टीतील ख्यातनाम अभिनेत्री व नृत्यांगना मधुमती यांचे १५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी मुंबईत त्यांच्या वयाच्या ८७ व्या वर्षी निधन झाल्यामुळे हिंदी चित्रपटसृष्टीवर शोककळा पसरली. मधुमती यांनी मराठी, हिंदी, पंजाबी, भोजपुरी चित्रपटांतून भूमिका केल्या. त्यांच्या नृत्यांतील प्राविण्यामुळे अनेक चित्रपटांतील गाणी त्यांनी आपल्या नृत्याने सजविली. दिसायला त्या नर्तकी हेलेनसारख्या असल्याने त्यांना नेहमी हेलनची बहिण समजण्यांत येत असे. मधुमती यांचे नृत्याचे प्रशिक्षण देणारे एक विद्यालय मुंबईतील जुहू येथे होते. त्यांत शिक्षण घेणाऱ्या कलाकारांमध्ये अक्षयकुमार, बिंदू दारासिंग, चंकी पांडे, अमृता सिंग, फराह, सोनम, जॅकी श्राॅफ यांचा समावेश होता.

रंगबहार

शरद कोरडे

मधुमती यांचा जन्म ३० मे १९४१ मध्ये मुंबईजवळील ठाणे या शहरांत झाला. हुतोशीदारा रिपोर्टर नामक पारसी कुटुंबात जन्मलेल्या या मुलीचे नांव पुढे ‘मधुमती’ असे ठेवण्यांत आले. लहानपणापासून नृत्याची आवड असल्याने तिच्या आईवडिलांनी त्यांना भरतनाट्यम, कथ्थक, मणीपुरी व कथकल्ली नृत्याचे शास्त्रीय शिक्षण दिले.

नृत्याचे सखोल प्रशिक्षण घेतल्यानंतर वयाच्या पंधराव्यावर्षी त्यांनी स्वतःची नृत्यशाळा सुरू केली व विद्यार्थ्यांना नृत्य शिकविण्यास सुरुवात केली. त्यांचे वडील खानसाहेब दारा बेहरामजी रिपोर्टर हे नामवंत न्यायाधीश होते. जेव्हा चित्रपट निर्माते व दिग्दर्शक धीरूभाई देसाई यांनी मधुमतीला चित्रपटांत काम करण्याची ऑफर दिली, तेव्हा खानसाहेबांनी त्यांनी प्रखर विरोध केला. पण पीरुभाईंनी त्यांची समजूत काढून मधुमतीची सारी जबाबदारी व पालकत्व स्वीकारण्याची तयारी दर्शविली तेव्हाच खानसाहेबांनी ती केवळ नृत्याशी संबंधित असलेल्या भूमिकाच करील या अटीवर त्यांना परवानगी दिली. मधुमतीने प्रथम चंदुलाल शहा यांच्या ‘हरिश्चंद्र’ या मराठी चित्रपटांत १९५९ मध्ये भूमिका केली. त्यावेळी चंदूलाल शहा यांनी या ‘हुतोक्षी’ नामक पारसी मुलीचे चित्रपटासाठी ‘मधुमती’ हे नवीन नाव धारण करण्याची सूचना केली व ती मान्य करण्यांत आली. पुढे चित्रपटाचे काही चित्रीकरण झाल्यावर हा चित्रपट प्रदर्शित होण्यापूर्वीच थांबविण्यांत आला. मात्र त्यानंतर आलेल्या १९६० मधील ‘जमिनके तारे’ या चंदूलाल शहा निर्मित चित्रपटात मधुमतीला हनी इराणीच्या क्रूर सावत्र आईची भूमिका देण्यांत आली. हाच मधुमती पहिला चित्रपट समजला जातो. या चित्रपटांत मोतीलाल, आगा, मा. भगवान, अचला सहदेव यांच्या भूमिका होत्या. पुढे मधुमती यांनी कमाल अमरोही यांच्या ‘रसिद्धा सुलतान’ (१९६१), ‘ताजमहाल’ १९६३, राजकपूरचा ‘दुल्ला दुल्हन’१९६४, ‘सिंकरे आझम’ १९६५, ‘चांद और सुरज’ १९६५, ‘निंद हमारी ख्वाब तुम्हारे’, १९६६, ‘ये रात फिर ना आयेगी’ १९६६, ‘स्मगलर’ १९६६, आदी

चित्रपटांतील गाण्यांवर नृत्ये केली. राजकपूरच्या आर.के. फिल्ममध्ये मनहर दिपक नावांचा नृत्य दिग्दर्शक होता, ज्याने आर.के.च्या ‘जागते रहो’ या चित्रपटांतील ‘देखी मै झूट बोलिया’ या गाण्यावर पंजाबी नृत्य केले होते व बी.आर.फिल्मस्च्या ‘नया दौर’ या चित्रपटांत ‘ये देश है वीर जवानोंका’ या गाण्यामध्ये नृत्य केले होते. मधुमती यांनी मनहर यांच्यासोबत सहाय्यक नृत्य दिग्दर्शिकेचे काम केले होते. पुढे हा मनहर दिपक सुनिल दत्त यांच्या ‘अजंठा आर्टस्’ या चित्रपटसंस्थेत काम करीत होता. सुनिल दत्त यांच्या खास विश्वासांतला माणूस होता. नर्गिस दत्त त्याला आपला भाऊ मानित असत. मनहर यांना चार मुले होती. त्यांची पत्नी १९६४ मध्ये मृत्यू पावली. त्यामुळे संकटांत सापडलेल्या

मनहरला मधुमतीने खूप मदत केली. नर्गिस दत्त यांनी मधुमतीला मनहर यांच्याशी विवाह करण्याचा सल्ला दिला व ‘मनहर माणूस म्हणून खूप चांगला कलाकार आहे, तू त्याच्या पाठीशी राहिलीस तर त्याचे जीवन मार्गी लागेल. तू विचार कर व निर्णय घे. असे सांगितल्यामुळे मधुमतीने मनहर बरोबर लग्न करण्याचा निर्णय आपल्या आईवडिलांचा विरोध असतानाही घेतला. १९६५ मध्ये दोघांनी विवाह केला. मधुमतीला आपले जीवन मनहरसा समर्पित केले. त्याच्या मुलांना आपल्या सावत्र आईमुळे परकेपणा वाटू नये म्हणून स्वतःला मूल होऊ न देण्याचा तिने ठाम निर्णय घेतला. त्यावेळी मधुमती यांचे वय केवळ १९ वर्षाचे होते. त्यानंतर मधुमती यांनी राज खोसला

नृत्यांगना

मधुमती

यांच्या ‘अनिता’ १९६७, ‘सुहागरात’ १९६८, ‘मेरे हुजर’ १९६८, राजेंद्रकुमारचा ‘झुक गया आसमान १९६८, रामानंद सागर यांचा ‘अंखिे’ १९६८, जितेंद्रचा ‘जबाब’ व ‘रुम तेरा मस्ताना’ एल.बी.लछमन यांचा ‘अनंदाता’, धर्मेन्द्रचा ‘चरस’ आदी चित्रपटांतून कामे केली. या चित्रपटांतील त्यांची नृत्ये खूप गाजली होती. मममोहन देसाई यांच्या ‘अमर अकबर अँथनी’या चित्रपटांत त्यांनी मुक्ती यांच्या प्रेयसीची बिजलीबाईची भूमिका केली होती. मलिकचंद कोचर निर्मित व विनोदकुमार दिग्दर्शित ‘मेरे हुजर या चित्रपटांत ‘इनक इनक तेरी बाजे पायलीयीं’ या गाण्यात राजकुमार सोबत त्यांनी बहारदार नृत्य केले होते. अजय साहनीच्या ‘पवित्र पाणी’ चित्रपटांतील ‘ले दे सैय्या ओढणी पंजाबी शिलेदार’ या गाण्यावर तर ओ.पी.रत्नन निर्मित ‘तलाश’ या चित्रपटांतील ‘तेरे नैना तलाश करे जीसे’ या गाण्यांत शाहू मोडक वाद्य वाजवून गात असतो व त्या तालावर मधुमती नाचत असते. ‘मेरे हुजू’मध्ये राजकुमार ‘इनक इनक तोरी बाजे पायलीयाँ’ गाणे म्हणत असतो व मधुमती व लक्ष्मीछाया त्याच्यासोबत नाचत असतात. याशिवाय ‘अनंदाता’मध्ये ‘ओ मेरी प्राणसजनी चंचावती आजा’ या गाण्यात नृत्यगुरू गोपीकृष्णसोबत मधुमती नायक अनिल धवन व जया भादुरी यांच्यासमोर नृत्य करीत असतात. मधुमतीने ‘हमराज’ मध्ये सुनील दत्त ‘ना मूह छुपाके जियो और ना सर झुकाके

जीयो’ हे गाणे गात असताना मधुमती नृत्य करताना दाखविली आहे. नृत्यांगना हेलेन सोबत मधुमतीने ‘हुजुरेवाले जो होगी इजाजत’ या गाण्यावर नृत्य केले होते. मधुमती व तिचे पती मनहर दिपक यांनी १९८० मध्ये ‘सावली प्रेमाची’ या मराठी चित्रपटाची निर्मिती केली होती, ज्यामध्ये स्वतः मधुमती, विक्रम गोखले, श्रीराम लागू व क्रिकेटर सुनिल गावसकर यांनी भूमिका केल्या होत्या. या चित्रपटाचे दिग्दर्शन दत्ता केशव यांनी केले होते. रामानंद सागर यांचा १९७६ मधील ‘चरस’ हा मधुमतीचा बहुदा शेवटचा हिंदी चित्रपट. या चित्रपटांत धर्मेन्द्र, हेमा मालिनी, अजित, अरुणा इराणी, असरानी, सुजीत कुमार यांच्या भूमिका होत्या. यात लेला नामक नृत्यांगनेचे काम मधुमती यांनी केले होते. सुनिल दत्त जेव्हा आपल्या अजंठा आर्टस् कंपनीतर्फे सीमाभागांतील सैनिकांच्या मनोरंजनासाठी कार्यक्रम करीत असे, त्यावेळी मधुमतीही त्या चमूसोबत जाऊन आपले नृत्याचे कार्यक्रम करून सीमेवरील जवानांचे मनोरंजन करीत असे. १९७७ नंतर मधुमतीने चित्रपटसृष्टीतून निवृत्ती घेऊन आपला सारा वेळ नृत्यशाळेसाठी दिला. त्यावेळी या नृत्यशाळेत अनेक नवीन अभिनेत्री

त्यांच्याकडे नृत्याचे प्रशिक्षण घेण्यासाठी येत असत. त्यांत दारासिंगचा मुलगा बिंदू दारासिंग, अक्षय कुमार, चंकी पांडे, जॅकी श्राॅफ, अमृतसिंग, फराह व सोनम यांचा समावेश होता. १९ ऑक्टोबरला जेव्हा मधुमती यांच्या निधनाची बातमी आली त्यावेळी सर्वप्रथम बिंदु दारासिंग यांनी आपल्या भावना प्रकट केल्या. ‘मधुमती आर्टी ह्या केवळ एक शिक्षिका नव्हत्या. त्या कुटुंबातील सदस्य व मार्गदर्शक होत्या. त्यांनी चित्रपटांतील अनेक कलाकारांना नृत्य शिकवले होते व स्वतःही अनेक चित्रपटांतून कामे केली होती. व चित्रपटसृष्टीत त्यांचे खूप नाव होते. त्यानंतर अक्षयकुमार याने मधुमती या माझ्या पहिल्या व कायमच्या नृत्यगुरू होत्या. नृत्याबाबत मी जे काही शिकलो व जे काही मला माहिती आहे ते सर्व त्यांच्या चरणी शिकलो. मधुमतीजींच्या प्रत्येक अदा व एक्स्प्रेसन्स व त्यांची आठवण अखेरपर्यंत माझ्यासोबत असेल असे म्हणत त्याने त्यांना श्रद्धांजली अर्पण केली. मधुमती यांचे पती मनहर दिपक यांचा मृत्यू सन २००६ मध्येच झाला. क्रिकेट समालोचक व अपायर पिलू रिपोर्टर हा मधुमती यांचा सख्खा भाऊ होता.

विवाह

सोहळ्यांचे बदलते स्वरूप; योग्य की अयोग्य ?

तुळशी विवाह लागले की लग्नीनसराई सुरू होते. काही दिवसांतच आजूबाजूला सनई चौघड्यांचे सूर कानी पडू लागतील. हिंदू धर्मात १६ संस्कारांपैकी पाणिग्रहण म्हणजेच विवाह संस्काराला अनन्वसाधारण महत्त्व आहे. ब्रह्मचर्याश्रमातून गृहस्थाश्रमाला सुरुवात करण्यापूर्वी जो संस्कार केला जात असे त्यालाच पूर्वी विवाह संस्कार म्हटले जात असे. आजही गृहस्थाश्रमाला म्हणजेच संसाराला सुरुवात करण्यातील आरंभीचा टप्पा म्हणून विवाह संस्काराचे महत्त्व अबाधित आहे. देव, अग्नी आणि ब्राह्मण यांच्या साक्षीने हा विवाह संस्कार पार पडतो. विवाह संस्कारामध्ये श्री गणेश पूजन, सीमांतपूजन, मधुपर्कपूजन, गौरीहरपूजन, कन्यादान, मंगळसूत्र बंधन, अक्षतारोपण, मंगलाष्टके, विवाह होम, पाणिग्रहण, लाजाहोम, सप्तपदी, गर्भाधान असे अनेक विधी असतात. या प्रत्येक विधीच्या वेळी म्हटले जाणारे मंत्र, केल्या जाणाऱ्या कृती यामागे ऋषीमुनींचा संकल्प कार्यरत असतो, त्यामुळे या विधी भावपूर्ण होणे अत्यंत महत्त्वाचे असते. विवाह संस्कार म्हणजे उभयतांना केवळ सहचर्य करणाऱ्या अनुमती देणारा संस्कार नसून भावी जीवात धर्म, अर्थ, काम आणि मोक्ष यांची सांगड घालण्याची शिकवण देणारा संस्कार आहे. विवाहसंस्कारात नियोजित विधींना अधिक महत्त्व देण्यात आले आहे. सध्याच्या घडीला विवाहातील धार्मिक विधींपेक्षा अन्य गोष्टींना आणि कृत्रिम अवडंबराला अधिक महत्त्व प्राप्त होऊ लागले आहे. विवाह संस्कारात अनेक अनिष्ट बाबींचा शिरकाव झाला आहे, ज्यामुळे विवाहातील मुख्य विधींनाच बगल दिली जात आहे. विवाहासारख्या धार्मिक कार्यक्रमाचाही इव्हेंट होऊ लागला आहे, ज्यामुळे त्यातील सात्विकाचा लोप पावू लागला आहे.

विवाह जुळवण्यासाठी हुंडा देणे आणि घेणे दोन्हीही भारतीय दंडविधानानुसार गंभीर गुन्हे आहेत. तरीही देशातील अनेक भागांत आजही हुंडा दिला आणि घेतला जात आहे. या हुंड्याच्या लोभामुळे दरवर्षी कितीतरी नववधूंचा छळ केला जातो. त्यापैकी कितीतरी जणी या छळाला कंटाळून आत्महत्येसारखा टोकाचा मार्ग स्वीकारतात. व्हाट्स अप आणि टेलिग्रामच्या दुनियेतेतही आज महागड्या लग्नपत्रिका छापल्या जातात. लग्न पार पडल्यानंतर खरेतर पत्रिकेला काहीच महत्त्व उरत नाही, तरीही केवळ आपली पत दाखवण्यासाठी काही ठिकाणी महागड्या पत्रिका छापल्या जातात. विवाहाचे बॅनर्स आणि होर्डिंग्स लावण्याची पद्धत गेल्या काही वर्षांपासून रूढ होत चालली असून यावरही अवास्तव खर्च केला जात आहे. विवाहासाठी निश्चित केलेल्या मुहूर्तावर विवाह लागणे, अत्यंत महत्त्वाचे आहे, पुरोहितांकडून मुहूर्ताच्या वेळी वधू-वरांना आशीर्वाद देण्यासाठी देवतांना उपस्थित राहण्यास आवाहन केले जात असल्याने मुहूर्ताला देवता सूक्ष्मरूपांने येतात, असा लोकांचा समज आहे. त्यामुळे पूर्वी मुहूर्तावर विवाह लागण्यासाठी आधीपासूनच सर्व सिद्धता केली जात असे. आजमितीला विवाहाच्या मुहूर्तापेक्षा जवळच्या नातेवाईकांची उपस्थिती आणि वधू-वरांचा मेक अप यांना अधिक महत्त्व दिले जाते. त्यासाठी विवाह रोखून धरला जातो. अनेक जण लग्न लागल्यानंतर स्वागत समारंभाची आणि भोजनाची वेळ पाळून विवाहाला उपस्थित राहतात. पूर्वी लग्नाची मंगलाष्टके म्हणण्यात चढाओढ लागत असे. एक मंगलाष्टक संपले कि दुसरे मंगलाष्टक म्हणण्याची संधी साधण्यासाठी उपस्थितांकडून धडपड केली जात असे. हल्ली काही विवाह सोहळ्यांना तर केवळ मंगलाष्टके म्हणण्यासाठी वाद्यवृंद आणि गायक बोलावले जातात. त्यासाठी वेगळा खर्च केला जातो. वधूवरांनी एकमेकांना पुण्याहार घालून झाल्यावर त्यांच्या मस्तकावर अक्षता वाहण्याची पद्धत आहे; मात्र अनेक जणांना याविषयी पुरेशी माहिती नसल्याने मंगलाष्टके म्हणतानाच अक्षता उधळल्या जातात. परिणामी अक्षता वधू वरांच्या मस्तकावर न पडता कार्यक्रमस्थळी सर्वत्र विखुरल्या जातात. अशा ठिकाणी वाकताना त्या पायाखाली येतात. यामध्ये अक्षतांची नासाडीही होते आणि अवमानही होतो. वधू-वरांनी एकमेकांना पुष्पहार घालणे हा विवाहातील एक महत्त्वाचा क्षण असतो. त्यालाही मनोरंजक करण्यासाठी हल्ली वधू-वरांना उगाचच उंचावर उचलून सहजपणे हार न घालून देण्यासाठी आटापिटा केला जातो. ज्यामुळे त्यातील धार्मिकता निघून जाऊन तो केवळ मनोरंजनाचा क्षण बनतो. स्वागत समारंभासाठी परिधान करण्यात येणारे हिंदू वधु-वरांचे कपडेही हल्ली पारचात्य पद्धतीने शिषवण्याची प्रथा पडू लागली आहे. त्यामुळे सकृददर्शनी विवाह ख्रिश्चनांचा आहे की हिंदूंचा हा उपस्थितांनाही प्रश्न पडतो. हल्ली विवाह विधी पार पडल्यानंतर सर्वांना एकत्र गोळा करून त्यांच्या समक्ष वधु-वरांकडून महागडा केक कापला जातो. हिंदू धर्मात शिजलेल्या अन्नपदार्थांवर सूर्य फिखणे वज्र मानले जाते. त्यामुळे विवाहासारख्या सात्विक कार्यक्रमांमध्ये अशी असात्विक कृती करणे अयोग्यच म्हणावे लागेल. हल्ली लग्नाच्या सिद्धतेसाठी अधिक वेळ घ्यायला नको म्हणून इव्हेंट मॅनेजमेंट कंपनीला लाखो रुपये देऊन कंत्राट दिले जाते. ही कंपनी विवाहातील धार्मिक विधींना अधिक महत्त्व न देता सोहळा अधिकाधिक मनोरंजक आणि आकर्षक कसा होईल याकडे अधिक लक्ष देतात. त्यामुळे अनेक ठिकाणी धार्मिक विधी चालू असताना दुसरीकडे सिनेसंगीत चालू असते. त्यामुळे उपस्थितांचे अधिक लक्ष त्याकडेच जाते. विवाह विधी सुरू असताना जी शांतता अपेक्षित असते ती न पाळता सर्वत्र गोंगाटाचे वातावरण असते. आलेल्या पाहुण्यांच्या मनोरंजनासाठी याच कंपन्यांकडून वधु-वरांचे आणि त्यांच्या नातेवाईकांचे सिनेगीतान्वय नृत्य बसवले जातात, विवाह विधीनंतर त्यांचे विशेष सादरीकरण असते. स्टेजवर लोकांसमोर नाचायचे आहे, तर सर्व व्यवस्थितच व्हायला हवे यासाठी अनेक जवळचे नातेवाईक लग्नाच्या तयारीत हातभार लावण्यापेक्षा या नृत्याच्या तयारीतच अधिक व्यस्त असतात. विवाह विधी हा वर आणि वधु या दोहोंच्या नातेवाईकांसाठी आनंदाचा विधी असतो, त्यामुळे विवाहाप्रित्यर्थ उपस्थितांना प्रीती भोजन दिले जाते. हे भोजन वधु वरांच्या कुटुंबाच्या ऐपतीनुसार दिले जायला हवे; मात्र इथेही आत्मप्रीटीसाठी भोजनात नको तितक्या पदार्थांची रेलचेल पाहायला मिळते. काही ठिकाणी भोजनासाठी शाकाहार आणि मांसाहार असे वेगवेगळे कक्ष उभारले जातात. याशिवाय चायनीज, इटालियन पदार्थांचे कक्ष उभारण्याचीही पद्धत हल्ली रूढ होत चालली आहे. शहरी भागांत भोजनासाठी सर्रास ‘बुफे’ पद्धत अवलंबली जाते, ज्यामध्ये आपले ताट स्वतःहून वाढून घ्यायचे असते. बऱ्याचदा उपस्थित मंडळी आपल्या भुकेचा अंदाज न घेता केवळ समोर ठेवले आहेत म्हणून नको तितके पदार्थ ताटात वाढून घेतात आणि संपवता न आल्याने त्यातील काही पदार्थ ताटातच अर्धवट खाऊन सोडून देतात. दरवर्षी लग्नात सराईमध्ये असे कितीतरी टन अन्न केवळ ताटात अर्धवट सोडून दिल्यामुळे वाया जाते. आज भारतात असाही वर्ग आहे ज्यांना प्रतिदिन २ वेळचे पोटभर अन्न मिळणे दुरापास्त आहे. अशा भारतात जेवण ताटात सोडून वाया घालवणे म्हणजे अन्नदेवतेचा अवमान नव्हे का ? अशा प्रसंगी भोजनाकरीता भारतीय पंगत अधिक योग्य ठरते; मात्र तिलाच आज ‘आऊटडेटेड’ ठरवण्यात आले आहे. विवाहानंतर मंजुळ आवाजाच्या पारंपरिक वाद्यांनीशी वधु -वरांची वरात काढण्याची प्रथा लोप पावत चालली आहे. हल्ली वरातीसाठी डीजे, बेइडबाजा आणि कानठळ्या बसवणाऱ्या फटाक्यांच्या आतपबाजीसाठी हजारी रुपये उधळले जातात. याशिवाय मित्र मंडळींना मद्याच्या आणि मांसाहाराच्या मेजवान्या देण्यासाठी खर्च होतो तो वेगळाच. विवाह सोहळा म्हणजे खरेतर वधु-वरांचा उत्सव, मात्र त्यातही हल्ली नातेवाईकांचे मानापमान नाट्य पाहायला मिळते. वर किंवा वधूच्या आईवडिलांनी मनासारखे कपडे किंवा दागिने घेतले नाहीत, पत्रिकेत नाव टाकले नाही म्हणून ऐन लग्नातही नातेवाईकांचे रस्सेच फुगवे सुरू असतात. यांचा मान राखण्यासाठी पुन्हा वेगळा खर्च केला जातो.

गेल्या कित्येक वर्षांपासून- दशकांपासून मराठी रंगभूमीवर आपल्या तेजाने तळपत असलेल्या मराठी रंगभूमीच्या अर्धवृत्त - विजया मेहता

विजयाबाई या पूर्वाश्रमीच्या विजया जयवंत होत. लहानपणापासून घरा - जवळच्याच नात्यांतील नलिनी जयवंत, शोभना समर्थ व त्यांच्या कन्यका नूतन-तनुजा यांच्यामुळे - मोहमयी हिंदी चित्रसृष्टीशी जवळचा संबंध येऊन देखील त्यांची भावनिक्त जवळीक मात्र सतत मराठी रंगसृष्टीशी राहिली. पुढे दुर्गा खोटे यांचा मुलगा हरीन खोटे यांच्याशी विवाह झाल्यावर देखील हिंदी चित्रपटांच्या मायाजालामध्ये न गुरफटण्याचा निर्णय त्यांनी कायम ठेवला हे पहाता ‘आपल्या मराठी रंगभूमीचे नशीब बलवन्तर’ असेच म्हणावयास हवे. साठ-सत्तरच्या दशकांत तेंडुलकर-खानोलकर-एलकुंचवार व इतर समकालीन संवेदनक्षम नाटककारांची, नाट्यक्षेत्रातील तत्कालीन प्रचलित रूढींना सुगम लावून आणि प्रदुर्गाम मानल्या गेलेल्या प्रस्थापित संकेतांची चौकट नाकारून वा प्रसंगी धुडकावून देऊन प्रयोगशीलतेला प्राधान्य देणारी, नवनवीन नाटके-एकांकिका ‘रंगायन’ वा अन्य माध्यमांतून मंचावर आणण्यात बाईंचा अणायुष्य आणि त्यांच्या जोडीने अरविंद देशपांडे-सुलभा देशपांडे-माधव वाटवे-कमलाकर सारंग-श्रीराम लागू या त्यांच्या सहकाऱ्यांचा अत्यंत मोलाचा वाटा होता. ‘रंगायन’ संस्था - व त्या अनुषंगाने एक चोखंदळ प्रेक्षकवर्ग सुद्धा - उभारून प्रायोगिक एकांकिका-नाटकांची चळवळ त्या काळात त्यांनी दहा-बारा वर्षे जोगमाने चालवली. सतत काहीतरी नवीन करण्याचा-देण्याचा ध्यास घेतलेल्या बाई प्रायोगिक-समांतर रंगभूमीने त्या काळात अक्षरशः झपाटल्या गेल्या. मात्र पुढे दुर्दैवाने जेव्हा ‘रंगायन’ अंतर्गत बेबनाव-मतभेदांमुळे फुटली तेव्हा प्रायोगिकेच्या चौकटीतच कायम रहाण्याच्या विचारांचे गाठोडे-ओझे उराशी न बाळगता व्यावसायिक - किंवा, त्यांच्याच शब्दात सांगावयाचे झालं तर, लोकमान्य - रंगभूमीवर सुद्धा तितक्याच ताकदीने व उत्साहाने त्या पत कार्यरत झाल्या व स्थिरावल्या. वैयक्तिक जीवनात सुध्दा, लग्नानंतर अवघ्या पाच वर्षांतच - पदरात दोन लहान मुलं असताना - पतिनिधनाचा प्रचंड आघात सोसून व त्यामुळे आयुष्याला मिळालेली विलक्षण कलाटणी पचवून, बाई न खचता कंबर कसून उभ्या राहिल्या.

‘श्रीमंत’, ‘मादी’, ‘एक शूच्य बाजारबाब’, ‘अजब न्याय वर्तुळाचा’, ‘पुरुष’, ‘बॅरिस्टर’, ‘महासागर’, ‘हमीदाबाईची कोठी’, ‘वाडा चिरेबंदी’, ‘हयवदन’, ‘सावित्री’ अशी अनेक लक्षणीय नाटके-एकांकिका तसेच ‘पेस्तनजी’, ‘रावसाहेब’, ‘स्मृतिचित्रे’ अशा अनेक लक्षवेधी चित्रकृती बाईंच्या रेखीव-बांधीव दिग्दर्शनाने फुलल्या-फुलवल्या. केवळ अर्थकारणाच्या - म्हणजेच

‘गल्यांच्या गणिता’च्या - दृष्टीने पाहिल्यास यातील बरीचशी चांगलीच तरली-तरारली-फोफावली असली तरी कवित काही बुडाली-फसली देखील. मात्र यातील प्रत्येक कृतीवर आपला असा एक वैशिष्ट्यपूर्ण कलात्म ठसा उमटवून दिग्दर्शनाच्या क्षेत्रात आपले

निर्विवाद वर्चस्व बाईंनी निश्चितच प्रस्थापित केले. बाईंनी स्वतःची अशी एक स्वतंत्र पठडी वा घराणं निर्माण केलं याविषयी दुमत असू नये. मराठी नाट्यक्षेत्रातील आजचे अनेक आघाडीचे व प्रथितयश कलाकार त्या काळात बाईंच्या हाताखाली हळूहळू जडत-घडत गेले. विक्रम गोखले, उषा नाडकर्णी, नाना पाटेकर, रिमा लागू, भक्ती बर्वे, प्रदीप वेलणकर, सुकन्या कुलकर्णी, उदय म्हैसकर, नीना कुलकर्णी अशा अनेक अभिनयनिपुण कलाकारांची एक अखंडी नवीकरी फळी त्यांच्या कुशल दिग्दर्शकीय हातातून तयार झाली.

नाटकाची संहिता व तिचा आशय-आकृतीबंध-शैली-मांडणी-संघर्ष-गुंता-अवकाश-पट या साऱ्यांचा साकल्याने पूर्ण अभ्यास केल्याशिवाय नाटकाच्या तालमींचा विचार सुद्धा कर नये असे त्यांचे स्पष्ट मत असे. भूमिकेचा संपूर्ण पोट-गाभा-बेअरिंग मनामध्ये आतून सापडल्याशिवाय व त्या भूमिकेचे विविध सारे कोंगोरे-धागे-पदर-स्तर-छटा पूर्णपणे समजावून-चाचपून घेऊन पूर्वतयारी झाल्याखेरीज नाटकातील अगदी दुय्यम भूमिका करणाऱ्या कलाकारांचे सुद्धा रंगमंचावर - पहिल्यावहिल्या तालमीसाठी देखील - पाऊल टाकता कामा नये हा त्यांचा नियमवजा खाक्या वा शिरस्ता नाट्यप्रयोग एकसंध-बंदिस्त होण्यास व विस्कळीत-खंडित न होण्यास मदत करतो. कलाकाराने केवळ सवंग लोकप्रियतेसाठी वा

नि|व|ड|क

कृतिक, नेहाचे जिल्हास्तरीय स्पर्धेत यश
सोगाव : अलिबाग तालुक्यातील मुनवली येथील कृतिक बांद्रे व नेहा बांद्रे यांनी पिळई कॉलेज रसायनी येथे झालेल्या जिल्हास्तरीय स्पर्धेत दोघांनीही प्रथम क्रमांक पटकावला आहे, याबाबत सामाजिक कार्यकर्ते सचिन घाडी यांनी अभिनंदन करून शुभेच्छा दिल्या आहेत. पिळई कॉलेज रसायनी येथे झालेल्या शालेय विद्यार्थ्यांची जिल्हास्तरीय स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या होत्या. या स्पर्धेत अलिबाग तालुक्यातील चोंडी येथील स. म. वडके विद्यालयातील विद्यार्थी कृतिक संतोष बांद्रे याने ५ हजार मीटर चालणे स्पर्धेत भाग घेत प्रथम क्रमांक पटकावला तर व नेहा पांडुरंग बांद्रे हिने भाला फेक स्पर्धेत भाग घेत प्रथम क्रमांक पटकावला. या जिल्हास्तरीय स्पर्धेत दोघांनी सहभाग घेऊन आपल्या विद्यालयाचे व मुनवली गावाचे नाव उज्वळ केल्याबद्दल मापागाव ग्रामपंचायतीच्या माजी सदस्या सानिका घाडी तसेच सचिन घाडी मित्रमंडळ मुनवली चे सर्व कार्यकर्ते यांनी बांद्रे यांच्या निवासस्थानी जाऊन पुष्पगुच्छ देऊन अभिनंदन करत पुढील वाटचालीसाठी भरभरून शुभेच्छा दिल्या.

एमसीएचा वाद चिघळण्याची चिन्हं

मुंबई : बहुचर्चित मुंबई क्रिकेट असोसिएशनच्या निवडणुकीचा वाद आणखी चिघळण्याची चिन्हं आहेत. एमसीएच्या निवडणुकीतील अंतिम उमेदवार यादीवर आक्षेप घेत एमसीएच्या काही सदस्यांनी या यादीला मुंबई हायकोर्टात आव्हान दिले आहे. या याचिकेवर मंगळवारी प्राथमिक सुनावणी घेत तूर्तास पात्र उमेदवारांची यादी जाहीर करू नका, असे आदेश हायकोर्टाने जारी करत या याचिकेवर गुरुवार (दि.६) नोव्हेंबर रोजी पुन्हा सुनावणी घेतली. या सुनावणीत याचिकाकर्त्यांनी कोर्टाला माहिती दिली की, त्यांचे आक्षेप का फेटाळण्यात आले आहेत, याचा सविस्तर आदेश संबंधित निवडणूक अधिकाऱ्यांकडून त्यांना नुकताच प्राप्त झालाय. त्याचा अभ्यास करून त्यानुसार याचिकेत बदल करण्याची संधी द्यावी, अशी विनंती करण्यात आली.

रस्सीखेच स्पर्धेत प्रणवला सुवर्ण

मुंबई : आंतरराष्ट्रीय बीच एशियन रस्सीखेच स्पर्धेत नाशिक जिल्ह्यातील जायगाव (ता. सित्र) येथील खेळाडू प्रणव किशोर दिघोळे याने सुवर्ण व कांस्यपदक जिंकून भारताच्या शिरेपेचात मानाचा तुरा खोवला. ऑक्टोबरच्या शेवटच्या आठवड्यात मलेशियामध्ये ही स्पर्धा पार पडली. प्रणवने २३ वर्षांखालील गटात कुवैतविरुद्ध सुवर्ण आणि २३ वर्षांखालील गटात मिक्स ४ बाय ४ गटात कांस्य पदक जिंकले. या यशबाद्दल असोसिएशनच्या अध्यक्ष माधवी पाटील, संजय पाटील, स्वप्नील करपे, विनोद शिरभाते, सुरेखा पाटील आदींनी प्रणवचे अभिनंदन केले. त्याने आंतरराष्ट्रीय पातळीवर भारताचे नाव उज्वळ केल्याने त्याचे महाराष्ट्रासह देशभराने कौतुक होत आहे.

मोहसीना सोडावं लागणार पद ?

नवी दिल्ली : आशिया कप टॉफीभोवती सुरू असलेल्या वादाच्या पार्वर्धभूमीवर, बीसीसीआय मोहसिन नकी यांना लक्ष्य करण्याची तयारी करत आहे. मीडिया माहितीनुसार, बीसीसीआयने नकी यांच्याविरुद्ध आरोपांची यादी तयार केली आहे, जी आयसीसीच्या बैठकीत सादर केली जाऊ शकते. नकी हे सध्याचे पीसीबी अध्यक्ष आहेत आणि आशियाई क्रिकेट परिषदेचे अध्यक्ष देखील आहेत. बीसीसीआयने आरोप केला आहे की नकी यांनी आयसीसीच्या ऑपरेशनल नियमांचे उल्लंघन केले आहे. बीसीसीआयने मोहसिन नकी यांच्याविरुद्ध आरोपांची यादी तयार केली आहे. बीसीसीआय त्यांच्या क्रीडा पदवीवर राहण्याच्या पात्रतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करण्याचा विचार करत आहे.

१३ खेळाडूंना बाहेरचा रस्ता

मुंबई : मुंबई इंडियन्सने रिटेन केलेल्या खेळाडूंच्या नावाची घोषणा केली आहे. २०२६ च्या मोसमासाठी खेळाडूंची यादी जाहीर करण्याचा आजचा शेवटचा दिवस होता, त्याआधी मुंबईने रिटेन केलेल्या खेळाडूंची यादी जाहीर केली आहे. पुढच्या सिझनसाठी मुंबईने फक्त ५ खेळाडूंना रिटेन केलं आहे, तर १३ खेळाडूंना बाहेरचा रस्ता दाखवला आहे.२७ नोव्हेंबरला दिल्लीमध्ये खेळाडूंचा लिलाव पार पडणार आहे, त्यामुळे सर्व फ्रॅन्चायजींना रिटेन आणि रिलीज केलेल्या खेळाडूंची यादी जाहीर करण्यासाठी आजची डेडलाईन देण्यात आली होती, त्यानुसार मुंबई इंडियन्सने रिटेन केलेल्या खेळाडूंची यादी प्रसिद्ध केली आहे. महिला प्रीमियर लीगच्या बंदाच्या मोसमासाठी मुंबईने वर्ल्ड कप विजेती कर्णधार हरमनप्रीत कौर, नॅट स्कीव्हर ब्रॅट, अमनजोत कौर, जी क्मालिनी आणि हिली नॅथ्यूज यांना रिटेन केलं आहे. पण तब्बल १३ खेळाडूंना मुंबई इंडियन्सने बाहेर केले आहे.
मुंबईने बाहेर केलेले खेळाडू
पूजा वसकार, यास्तिका भाटिया, शबनीम इस्माईल, एमिलिया केर, नदिने डे क्लार्क, च्लोई ट्यून, अक्षीता महेश्वरी, संजीवन सजना, सत्यमूर्ती कीर्तना, सार्दक इशाक, संस्कृती गुप्ता, अमनदीप कौर, जितामणी कलिता

भारताचा ऑस्ट्रेलियावर शानदार विजय

■ सुंदरकडून बळीचा ट्रीपल धमाका

■ मालिकेत २-१ अशी आघाडी

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

गोल्डकोस्टवरसूर्यमावळतहोता, पण ऑस्ट्रेलियाचा सूर तर चौथ्या टी-२० सामन्यातच मावळला! भारताने केवळ १६७ धावा केल्या आणि तेवढ्याच संख्येवर काय होईल? असे वाटत असतानाच अक्षर पटेल आणि वॉशिंग्टन सुंदर यांनी फिरकीचे जाळे असे लावले की, कांगारूंना धावफलकच सापडेनासा झाला. ४८ धावांनी झालेला विजय हा भारताचा ऑस्ट्रेलियातला सर्वात मोठा टी-२० विजय ठरला आणि मालिकेत २-१ अशी आघाडी मिळाली.

नाणेफेक गमावून प्रथम फलंदाजी करताना अभिषेक शर्मा आणि शुभमन गिल यांनी दिलेली ५६ धावांची सलामी भारतासाठी सोन्याहून पिवळी ठरली. शुभमन गिलचे ४६ धावाचे

दुवेची दुहेरी ठोसेबाजी

शिवम दुबे या खेळाडूचे नाव एकेले की, सौम्य गोलंदाजी आठवते, पण गोल्ड कोस्टवर त्याने स्लोअर शॉक दिला. मिचेल मार्श चांगला रगात आला होता तेव्हा दुबेने त्याला अर्शदीपकडून झेलबाद केले. पुढच्याच क्षणी टिम डेविडने दुबेला षटकार ठोकला

संयमी, पण स्मार्ट इनिंग म्हणजे जणू ऑस्ट्रेलियाच्या मैदानावर शिस्तीची शिकवण दिली.

दुबे आणि सूर्यकुमार यांनी काही चमकदार फटके मारले, पण

वॉशिंग्टनचे वादळ

ऑस्ट्रेलिया अर्धा संच ९८ धावांत दासळल्यानंतर ग्लेन मॅक्सवेल हा शेवटचा आशेचा किरण होता. पण वरुण चक्रवर्तीच्या चेंडूवर त्याचा त्रिफळा उडाला आणि प्रकाशच गेला! मग वॉशिंग्टन सुंदरने आपली स्वच्छता मोहीम सुरू केली. मार्पस स्टॉयनिस पायचीत, आणि पुढच्याच चेंडूवर झेव्हियर बार्टलेटचे स्टंप पाडले. दोन चेंडूंत दोन विकेट्स म्हणजे गोल्ड कोस्टवर सुंदर चक्रीवादळ होते.

मधल्या फळीत झम्पाने तिलक वर्मा आणि जितेश शर्माला बाद करून गती कमी केली.

शेवटी अक्षर पटेल आणि वॉशिंग्टन यांनी शेवटच्या काही

षटकांत मिळवलेल्या धावा त्या धावांनीच पुढचे चित्र रंगवले.

१६८ धावांचे लक्ष्य म्हणजे थोडफार मारले तर जमेल अशी भावना घेऊन आलेल्या कांगारूंना भारतीय फिरकीपटूंनी थोडफार फिरवले आणि बाकीचे काम दुबेने हळूवार हाताने केले. पहिल्या तीन सामन्यांत फारसा गाजावाजा न करणारा अक्षर पटेल इथे आला आणि त्याच्या बोटामधून नुसता चेंडू नाही, तर भ्रमाचा भुंगा निघत होता. मॅथ्यू शॉर्ट स्वीप करण्याच्या मोहात पायचीत झाला आणि जोश इलिसचा ऑफ स्टंप अक्षरच्या जलद फिरकीने उडवला. पंचांनी सुरुवातीला नकार दिला होता, पण रिहून सत्य उघडलं. कांगारूंच्या डोंक्यावर पहिला झटका बसला.शेवटी जसप्रीत बुमराने बेन ड्वारशुईसचा त्रिफळा उडवून काम संपवले आणि वॉशिंग्टनने झम्पाला झेलबाद करून ऑस्ट्रेलियाचा डाव पूर्ण केला. भारताकडून वॉशिंग्टन सुंदरने ३ विकेट्स, अक्षर पटेल आणि दुबे यांनी २-२, तर अर्शदीप, चक्रवर्ती आणि बुमराने १-१ विकेट घेतली.

आरसीबीच्या चाहत्यांना विराट धक्का

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

इंडियन प्रीमियर लीग आणि वुमन प्रीमियर लीगमध्ये चषक जिंकणारा रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरू हा संघ विक्रीच्या उंबरठ्यावर उभा आहे. आगामी हंगामापूर्वी आरसीबीची विक्री होणार असून त्या संदर्भात हालचाली सुरू झाल्या आहेत. ब्रिटिश स्पिरिट्स क्षेत्रातील दिग्गज कंपनी डियाजिओ पीएलसीने ३१ मार्च २०२६ पूर्वी नवीन मालक शोभूत संघाची विक्री केली जाणार असल्याचे स्पष्ट केले आहे. या संदर्भात बुधवारी मुंबई स्टॉक एक्सचेंजला पत्रही लिहिण्यात आले आहे.

रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरू संघाने २०२४ मध्ये आयपीएल ट्रॉफीवर

नाव कोरले. मात्र आता मद्य व्यवसायावरलक्षकेंद्रीतकरण्यासाठी आरसीबीची विक्री करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. २०१६ मध्ये मल्लयाच्या अडचणी वाढल्या आणि त्याने डियाजिओ कंपनीला मद्य कंपन्यांसोबत आरसीबीचीही विक्री केली. २००८ मध्ये मल्लयाने १११.६ मिलियन मध्ये हा संघ खरेदी केला होता.

सिंधुदुर्ग कबड्डी संघाचा अर्जुन कर्णधार

। कुडाळ । प्रतिनिधी ।
जयप्रकाश नारायण माध्यमिक विद्यालयाचा नववीतील विद्यार्थी अर्जुन चव्हाण याची किशोर गट सिंधुदुर्ग कबड्डी संघाच्या कर्णधारपदी निवड झाली. जिल्हा कबड्डी फेडरेशनच्या वतीने झालेल्या किशोर आणि किशोरी गट निवड चाचणीत वाडोस विद्यालयाचा संघ अजिंक्य ठरला. यात अष्टपैलू कामगिरी करणारा अर्जुन चव्हाण याला कप्तानपदी संधी देण्यात आली असून, तो ६ ते ९ नोव्हेंबरदरम्यान पुणे येथे होणाऱ्या राज्य अजिंक्यपद कबड्डी स्पर्धेत सिंधुदुर्ग संघाचे नेतृत्व करणार आहे. त्याच्या निवडीबद्दल कबड्डी प्रशिक्षक डॉ. आनंद राठवे, मुख्याध्यापकांनी त्याचे अभिनंदन केले.

रायगडच्या क्रिकेट खेळाडूंचा निवड चाचणीमध्ये समावेश

। रायगड । क्रीडा प्रतिनिधी ।
रायगड जिल्हा क्रिकेट असोसिएशनच्या सोळा व एकोणिस वर्षांखालील मुलांची महाराष्ट्र क्रिकेट असोसिएशनच्या संघ निवड चाचणी शिबिरामध्ये करण्यात आली आहे. सोळा वर्षांखालील मुलांच्या निवड चाचणी शिबिरासाठी रायगड जिल्हा क्रिकेट असोसिएशनच्या चार खेळाडूंची निवड करण्यात आली आहे. रायगडचा कर्णधार पंकज इटकर, आर्यन काळे, साहिल पोपेट व आर्यन निकाळजे यांना पुणे येथे एमसीए निवड चाचणी व प्रशिक्षण कॅम्पसाठी हजर राहण्याची सूचना करण्यात आली आहे.गेल्या हंगामात सोळा वर्षांखालील मुलांची आंतरजिल्हा क्रिकेट स्पर्धा रायगड जिल्ह्यात घेण्यात आली होती. सदरच्या स्पर्धेत रायगड

जिल्ह्याचा संघ सुपर लीग फेरीसाठी पात्र झाला होता, साखळी फेरीत वरील खेळाडूंनी उल्लेखनीय कामगिरी केली असल्याने त्यांची निवड चाचणी शिबिरासाठी करण्यात आली आहे. एकोणिस वर्षांखालील मुलांच्या निवड चाचणी शिबिरासाठी आर्यन देशमुख याची निवड करण्यात आली आहे. हे शिबिर जळगाव येथे सुरू होते. रायगड जिल्ह्यातील युवा गुणवान खेळाडूंची निवड राज्य स्तरावर होत असल्याने रायगड जिल्ह्यातील युवा खेळाडूंमध्ये उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले असून येणाऱ्या क्रिकेट हंगामात जिल्ह्याचा संघ मुला-मुलींच्या विविध वयोगटात चांगली कामगिरी करेल अशी आशा रायगड जिल्हा क्रिकेट असोसिएशनच्या वतीने करण्यात आली आहे.

आशियाई कपसाठी भारतीय संघाची घोषणा

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।
भारतीय फुटबॉल संघ बांगलादेशविरुद्धच्या औपचारिक आशियाई कप पात्रता फेरीचा सामना खेळणार आहे. या सामन्यासाठी भारतीय फुटबॉल संघ जाहीर करण्यात आला आहे. संघाचे मुख्य प्रशिक्षक खालिद जमील यांच्याकडून बुधवारी बांगलादेशविरुद्धच्या औपचारिक आशियाई कप पात्रता फेरीसाठी २३ सदस्यीय संभाव्य खेळाडूंची यादी जाहीर करण्यात आली आहे. हा सामना १८ नोव्हेंबर रोजी ढाका येथे खेळवण्यात येणार आहे. भारतीय संघ २०२७ मध्ये सौदी अरेबियामध्ये होणाऱ्या मुख्य स्पर्धे साठी पात्र ठरण्यात अपयशी ठरला आहे. गेल्या महिन्यात मडगाव येथे सिंगापूरकडून भारतीय संघाला २-१ असा पराभव स्वीकारावा

लागला होता. नंतर यादीत आणखी खेळाडूंचा समावेश केला जाईल असे समजते. अंतिम संघात सहसा २३ खेळाडू असतात. छेत्रीचे नाव यादीत समाविष्ट केले जाईल की नाही हे अद्याप माहित नाही. त्याने आपली निवृत्ती मागे घेऊन पात्रता फेरीत खेळण्याचा निर्णय घेतला

होता, परंतु भारत पात्र ठरू शकला नाही. े एएफसी चॅम्पियन्स लीग २ गटातील सामन्यात एफसी गोवाचा सामना अल झवरा एससीशी होईल. आतापर्यंत प्रशिक्षकाचा बेधडक निर्णय भारतीय फुटबॉल संघाचे प्रशिक्षकपद सांभाळण्यापासून मुख्य कोच खालिद जमील यांनी अनेक बेधडक निर्णय घेतले आहे.

किशोर-किशोरी राज्य अजिंक्यपद निवड चाचणी स्पर्धा सोलापूरचा अथर्व सोनार चमकला

रत्नागिरी, लातूर, नंदुरबारची आगेकूच

। पुणे । प्रतिनिधी ।

मुंबईशहर पश्चिम, रत्नागिरी, नंदुरबार, यांची किशोरी तर लातूर नंदुरबार व पुणे शहर यांची ३६ व्या किशोर किशोर राज्य अजिंक्यपद निवड चाचणी स्पर्धेत आपआपल्या गटात आगेकूच सुरू ठेवली आहे. पिंपरी चिंचवड बोपखेल येथील श्रीरंग धोदाडे क्रीडानगरीत कै. राकेशभाऊ घुले कबड्डी संघ व युवा प्रतिष्ठान संघ व विधानसभेचे उपाध्यक्ष आण्णा बन्सोडे यांच्या वतीने आयोजित करण्यात आलेल्या दुसऱ्या दिवसातील पहिल्या सत्रात झालेल्या सामन्यात किशोरी विभागात ह गटात मुंबई शहर पश्चिम संघाने मुंबई उपनगर पूर्व संघाचा सहज

पराभव केला. आक्रमक पवित्रा घेत मुंबई शहर पश्चिम संघाने विश्रांती पूर्वी दोन लोन देत २५-९ अशी भक्कम आघाडी घेतली. मुंबई शहरच्या पायल कांचन, श्रुतीका शिंदे यांच्या आक्रमणाला उपनगरकडे तोड नव्हती.

उपनगरच्या सई ताम्हाणेकर हिने काही पकडी घेत मुंबईला थोडाफार प्रतिकार केला. किशोरी ग गटात नंदुरबारने बीड संघाचा फडशा पाडला. विश्रांतीलाच ३२-९ अशी आघाडी घेणाऱ्या नंदुरबारने आपल्या आक्रमणाची धार

कायम राखत ३४ गुणांच्या मोठ्या फरकाने सामना आपल्या बाजुला झुकविला. वैष्णवी देवकारे, अनुष्का झेंडे यांच्या अष्टपैलू खेळाला या विजयाचे श्रेय जाते. किशोर विभागात अत्यंत चुरशीच्या झालेल्या ग गटात

इतर सामने

किशोरी विभाग- कोल्हापूर वि.वि. हिंगोली (३८-२२), अहमदनगर वि.वि. घुळे (६४-१३), ठाणे शहर वि.वि. औरंगाबाद (४७-३५), किशोर विभाग- नोंदेड वि.वि. सिंधुदुर्ग (७९-२९), पालघर वि.वि. हिंगोली (३५-२९), साताप वि.वि. उस्मानाबाद (५०-४४)

लातूरने बलाढ्य अशा मुंबई उपनगर पश्चिमला ५२-४९ असे चकविले. मुंबई उपनगरने विजयासाठी चांगलेच झुजविले. रुद्र सारोळ, रितेश चव्हाण, आदित्य बने लातूरकडून तर स्वरूप बाईत, संदिप विश्वकर्मा, उमाशंकर वर्मा उपनगरकडून उत्कृष्ट खेळले.

नंदुरबारने मुंबई शहर पश्चिम संघाला 'ह' गटात नमविण आगेकूच केली. सुदर्शन अडकिने, निलेश पाटील यांच्या झंजावाती चढाया व संभव बनकर, शंतनु महसके यांच्या पकडी या मुळे नंदुरबारला हा विजय सोपा गेला. मुंबई शहर पश्चिमकडून आयुष कनोजिया, जैयस्वर संतम, जयकिशन चौहान यांनी बऱ्या पैकी प्रतिकार केला.

'ब' गटात पुणे शहर संघाने सोलापूर संघाचा ५३-२६ असा पाडाव केला. कार्तिक तडे व श्रेयश सुरवसे यांनी या विजयात उत्कृष्ट खेळ केला. सोलापूरचा अथर्व सोनार चमकला.

तायकांदो स्पर्धेत प्रज्योतीला सुवर्णपदक

। मुंबई । प्रतिनिधी ।
रत्नागिरी जिल्ह्यातील डेरवण येथे झालेल्या ३५ व्या महाराष्ट्र राज्य ज्युनियर क्युरोगी आणि ११ व्या पूमसे तायकांदो अजिंक्यपद स्पर्धेत प्रज्योती जाधव हिने सुवर्णपदक पटकावले आहे. तसेच प्रणव कुडाळकर याने कांस्यपदक पटकावर मोहोर उमटवली आहे. तायकांदो असोसिएशन ऑफ सिंधुदुर्गाच्यावतीने देवाशिष नर, प्रणव कुडाळकर, अथर्व तेली, व मुलींमध्ये दुर्वा गावडे आणि प्रज्योती जाधव अशा एकूण पाच खेळाडूंनी राज्य स्पर्धेत सिंधुदुर्ग जिल्ह्याचे प्रतिनिधित्व केले होते. त्यापैकी प्रज्योती जाधव

हिने ५९ ते ६३ किलो वजनी गटात सुवर्णपदक पटकावले व बंगलोर येथे ३१ ऑक्टोबर ते २ नोव्हेंबर या कालावधीमध्ये होणाऱ्या राष्ट्रीय ज्युनियर तायकांदो स्पर्धेकरिता आपली जागा पक्की केली. तर प्रणव कुडाळकर याने ४५ ते ४८ वजनी गटात कांस्यपदक मिळवले. दोन्ही खेळाडू कणकवली नगरवाचनालय येथील मास्टर स्पोर्ट्स तायकांदो अकॅडमीमध्ये राष्ट्रीय तायकांदो प्रशिक्षक एकनाथ धनवटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रशिक्षण घेत आहेत. सर्व खेळाडूंचे भालचंद्र कुलकर्णी, सुधीर राणे, अमित जोशी, विनायक सापळे यांनी अभिनंदन केले आहे.

महिला विश्व चषक ठरला 'पर्यावरणपूरक'

। नवी मुंबई । वृत्तसंस्था ।
भारतातील एकात्मिक नगर ठोस कचरा व्यवस्थापन क्षेत्रातील अग्रणी कंपनी अंटीनी वेस्ट हॅंडलिंग सेल लिमिटेडने नवी मुंबईतील पाटील स्टेडियमवर झालेल्या क्रिकेट विश्वचषकासाठी एक सर्वसमावेशक आणि यशस्वी कचरा

व्यवस्थापन कार्यक्रम पूर्ण केल्याची घोषणा केली आहे. या उपक्रमामुळे मैदानात स्वच्छ, टिकाऊ आणि कार्यक्षम कचरा पुनर्प्रक्रिया प्रक्रिया सुनिश्चित झाली, ज्यामुळे भारतातील पर्यावरणपूरक क्रीडा स्पर्धांसाठी एक नवा आदर्श स्थापित झाला आहे.